

17. seja DS Železarne

Zaostriti je treba odgovornost

V petek 11. avgusta je bila 17. seja delavskega sveta Železarne. Na tej seji so obravnavali poslovno poročilo za I. polletje letošnjega leta, poročilo direktorja Železarne o nameni, uspehih in stroških službenih potovanj v zamejstvo v II. polletju preteklega leta in v I. polletju letošnjega leta in redna vprašanja kot so poročilo o izvrševanju sklepov prejšnje seje delavskega sveta, poročilo o delu upravnega odbora in poročila komisij. Zaradi obširne razprave je na seji primanjkovalo časa pa so tokrat poročila komisij odložili za prihodnjo sejo.

Posebno živa je bila razprava o poročilu upravnega odbora o svojem delu med 16. in 17. sejo delavskega sveta Železarne. Največ so člani delavskega sveta razpravljali o tistem delu poročila upravnega odbora, v katerem je upravni poročal o ukrepih in sklepih, ki jih je predlagal delavskemu svetu Železarne v zvezi z razpravo o vzrokih

stavkah in znižati zaloge polfabrikatov in nedovršene proizvodnje.

4. Analizirati je treba uporabo sredstev osebnih dohodkov pred razdelitvijo in predlagati zmanjšanje le-teh.

5. Glede na poročilo komisije za analitično oceno delovnih mest, mora pristojna služba izvesti rangiranje pri čemer je treba število različ-

Plavž II. je ponovno zagorel

21. julija je ponovno pregorel plašč talilnika plavža št. II. Pri pregledu okvare smo ugotovili, da je nadaljnje obratovanje zelo nevarno, zato smo se odločili za remont plavža. Kljub temu, da smo predvidevali, da bo remont plavža v drugi polovici septembra, nas je ta okvara presenetila in sicer zaradi dveh važnih faktorjev:

1. Pomanjkanje grodlja za jeklarno.

2. Neugoden letni čas zaradi koriščenja dopustov vzdrževalcev.

Normalno smo planirali remonte v spomladanskem ali jesenskem času. Zgoraj navedena faktorja sta narekovala, da remontna dela v čim krajšem času izvršimo, tako da bi jeklarna dobila grodelj in da bi vzdrževalci lahko koristili del dopusta v poletnem času. Na prvem delovnem sestanku vodij vzdrževalnih obratov, ki so sodelovali pri remontu, smo določili obseg del posameznih skupin in pa terminski plan, razdeljen po postrojenjih. Poseben poudarek pa je bil dan na tista dela, od katerih zavisi čas remonta. Na sestanku je bilo poudarjeno, da se posamezni roki postavijo neokvirno na osnovi izkušenj iz prejšnjih remontov. Vsem vodjem je bilo pojasnjeno stanje glede grodlja in poudarjeno, da moramo remontna dela čimprej dokončati.

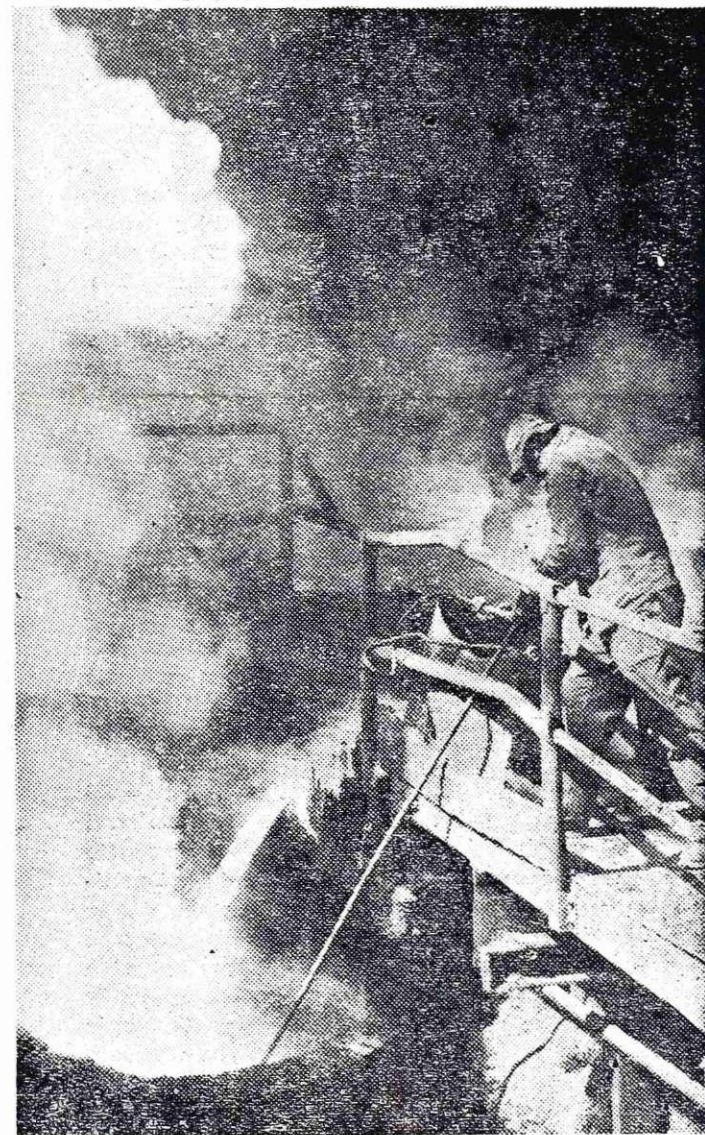
Vsi oddelki strojnega vzdrževanja, razen žerjavnega oddelka, so začeli z remontnimi deli 24. julija. Vzdrževalci plavžev pa so z raznimi pripravljalnimi deli začeli takoj prvi dan, ko je bil plavž ustavljen. Posada plavža je začela s praznjenjem plavža. Ker plavž ni bil ustavljen za remont, je bilo potrebno iz plavža izveliči velike količine rudnega vsipa. Sama svinja, katero je bilo treba žgati in razstreljevati, je tehtala okrog 30 ton. Praznjenje plavža je bilo v terminskem roku izvršeno in so plavžarji morali vložiti v to delo precej znoja in truda. Oddelek montaže je takoj po izpraznitvi plavža pričel z obnovo talilnika ter to delo kljub obsežnosti do roka izvršil.

Da je montažni oddelek lahko v talilniku svoje delo zaključil v predvidenem roku, ima zaslugo tudi konstrukcijska delavnica, ker je vsa naročila v postavljenih rokih izvršila. Delu v talilniku smo posvečali vso pozornost, zato da smo lahko začeli čimprej z obzidavo peči. Tako smo že zadnjega julija začeli z obzidavo talilnika. Poleg montažnega oddelka so morali tudi ostali oddelki usklajevati svoja dela po programu remonta.

Da bi bila dela organizacijsko boljše pripravljena, smo imeli vsako jutro redne kratke posvete z vsemi vodji skupin. Na njih smo obravnavali že opravljena dela in dela, katera so bila pred-

no izvršili. Žerjavni oddelek je kljub temu, da so imeli zelo kratek rok, svoje delo pravočasno izvršil.

Pri remontu so poleg strojnega vzdrževanja in strojnih delavnic sodelovali še vzdrževalci elektro naprav, gradbeni oddelek s svojimi pododdelki, od tujih firm pa so sodelovali Vatrostalna iz Zelenice in Tekol iz Maribora. Za uspešno izvedbo remonta je bilo potrebno dobro sodelovanje vseh izvajalcev del, ne glede, od kod je kdo, saj smo vsi imeli en cilj, da remontna dela čim preje dokončamo. Ta remont je bil izveden v najkrajšem času od vseh remontov, kar smo jih imeli po vojni, čeprav po obsežnosti del ni bil najmanjši. Večje remonte smo imeli takrat, ko smo menjavali celotne plašče talilnikov in jaškov.

Remont plavža II. je bil od vseh remontov doslej izveden v najkrajšem času

pa poudarimo, da so bila dela montažnega in instalcijskega oddelka najboljše. Pri instalaciji moramo poudariti, da so poleg obnove omrežja hladilne vode pri plavžu dodelali tudi vodno instalacijo na novih plinskih čistilcih, katera nam funkcionalno ni ustrezala, poleg tega pa so napravili novo instalacijo za vpihavanje mazuta. Strojni ključavničarji vzdrževalnih delavnic so pri remontu ostalega postrojenja vsa dela v redu in pravočas-

Z željo, da bi 14. avgusta ponovno zakurjen plavž dal čim več grodlja in da bi bila obratovalna doba čim daljša, se zahvaljujemo vsem sodelujočim za njihovo uspešno delo in dobra sodelovanje.

Remontna dela so kljub temu, da so se dela izvajala na raznih mestih plavža naenkrat, potekala brez nezgod, pri tem pa ima zaslugo tudi HTV služba, ki je skrbela za varnost del.

S. T.

ŽELEZAR

Leto IX.

Jesenice, 19 avgusta 1967

Poštnina plačana v gotovini

Številka 33

slabe realizacije v juliju in splošnega stanja v Železarni, glede na naročila, nekatere nepravilnosti in samovolje. Nekatero predlagane ukrepe so na seji delavskega sveta sprejeli brez pripomb, dočim so k drugim predlogom imeli več pripomb in dopolnitev, tako člani delavskega sveta kot komisija za spremljanje statuta. Po temeljiti razpravi so se odločili za naslednje sklepe:

1. Zaostriti je treba direktno odgovornost delovodij, asistentov in obratovodij za uresničitev nalog vodstva Železarne zlasti glede spremembe delovnega časa, začasnega premeščanja delavcev, proizvodnega programa, izpolnjevanja realizacije in varnostnih ukrepov.

2. Pooblastili so direktorja Železarne in komercialno službo, da lahko pri prodaji blaga, ki je na zalogi, oziroma za blago za katerega ni dovolj povpraševanja, odobravata rabat.

3. Naročili so, da se mora omejiti vsa dela, ki se financirajo iz sredstev investicijskega vzdrževanja in izvajati le tista, ki direktno vplivajo na proizvodnjo. Prav tako je treba zaostriti varčevanje pri vseh obračunskih po-

nih obračunskih postavk znižati. Prav tako je treba urediti obvezno formiranje rezervnih sredstev osebnih dohodkov v delovnih enotah.

Vodstvu sektorja za ekonomiko so naročili, da čimprej izvede sklep o izločitvi oddelka za nagrajevanje iz kadrovskega sektorja in o vključitvi tega oddelka v sektor za ekonomiko. Vzporedno s tem naj se točno določi tudi vloga poslovne analize, ki se sedaj nahaja v finančno računovodskem sektorju.

6. Izdelati je treba predlog za racionalnejše delo organov samoupravljanja, predvsem je treba določiti način in obliko poročanja tem organom in čimprej sestaviti poslovnik za njihovo delo, ki bo vsa ta vprašanja urejeval.

7. Naročili so delovnim enotam, da morajo pri začasnem razporejanju delavcev premeščati iz enote tiste delavce, katerim je zaradi pomanjkanja naročil zmanjšano delo oziroma proizvodnja na njegovem delovnem mestu.

8. Glede predloga uprave in upravnega odbora, da bi v Železarni ustanovili ekonomsko kontrolo in funkcijo (nadaljevanje na 2. strani)

Naročila in rebalans jekla do konca leta 1967

Ob slabi proizvodnji v mesecu juliju, ko smo dosegli 19.556 ton gotove robe, se je verjetno marsikdo v podjetju zamislil, kaj lahko pričakujemo do konca leta. Ali imamo zagotovljena naročila za vse obrate, kako je s prerazdelitvijo delovne sile, kaj bo z osebnimi dohodki?

Na vsa ta vprašanja bom skušal odgovoriti brez večjega pesimizma ali optimizma, predvsem pa z resnim opozorilom, da mora biti vrednost proizvodnje edino merilo za poslovni uspeh. To sem zapisal zato, ker smo pri pregledu naročil in prognoze prodajne službe ugotovili, da lahko za obdobje september — december računamo z 80.000 ton blagovne proizvodnje. Mesečno predstavlja to 20.000 ton gotove proizvodnje in realizacija nekaj nad 4 milijarde S dinarjev. Da bodo pri tem osebni dohodki za 20 — 25 % nižji, mislim da ni treba posebej poudarjati. Pri tem se takoj postavlja vprašanje, kdo je kriv za tako stanje in kdaj lahko pričakujemo izboljšanje? Pričnimo pri glavnem krivcu to je pri nas samih. Slaba tehnološka in delovna disciplina sta nam v letošnjem letu povzročili že mnogo težav in nevarnosti. Ob nekaj tisoč tonah preklonov naročil imamo tudi okrog 7.000 ton zaostankov dobav. Tu je treba poudariti, da 20 % teh neizdobav odpade na visoko-legirana jekla, za katera zmeraj pravimo, da smo zainteresirani, da jih delamo in ki bi nam dvignila našo povprečno prodajno ceno. Mogoče mi bo kdo ugovarjal, da je stanje letos ugodnejše, kot v preteklem letu, vendar moram takoj poudariti, da je bilo v letu 1966 dosti več naročil, in da iz lanskega leta nismo prenašali pogodb. Drugi krivec sedanjega stanja je povečan, nekontroliran uvoz proizvodov, ki jih lahko izdelamo doma in pa še zmeraj polna skladišča pri potrošnikih našega jekla.

Pri rebalansu jekla za naročila do konca leta 1967 pridemo do naslednje slike: Jeklarni morata izdelati v obdobju september — december 105 tisoč ton jekla kar lahko dosežejo pri 3-pečnem obratovanju v SM jeklarni in normalnem obratovanju ASEA in BBC peči v el. jeklarni. Bluming ne bo imel nobenega problema to jeklo predelati in mu bo tako ostalo dovolj prostih kapacitet. Valjarni trakovi ob najbolj optimističnih napovedih lahko zagotovimo le po 1.200 ton mesečne blagovne proizvodnje. Težka prega mora zvaljati po 6.400 tn mesečno, to pa je proizvodnja dveh dni. Valjarni žice bi zmanjkalo naročil v kolikor bi nam ne uspelo prodati valjane žice iz SZ, ki jo bomo dobili kot protivrednost za izvožene vlečene profile. Valjarna debele pločevine ni polno obremenjena z naročili, prav tako ne valjarna tanke pločevine. V valjarni profilov bi v skrajnem slučaju ustavili še eno dnino. Jeklovleku že vse leto primanjkuje naročil za luščeno jeklo, stanje se ni nič popravilo. Žičarni bo že v avgustu mesecu zmanjkalo naročil za debelo žico in bomo verjetno nekatere stroje ustavili. V hladni valjarni nam bo obstal Siemag valjni stroj zaradi pomanjkanja naročil. Osvajamo proizvodnjo dinamo trakov in v kolikor nam bo to uspelo, se bo proizvodnja le-teh dvignila. Žebeljarna je zelo obremenjena v tankih dimenzijah, za debele žičnice ni dovolj naročil. Elektrooddelki pričakuje dodatno naročilo za izvoz v Belgijo, sicer pa normalno obratuje.

V tem prehodu med naročili lahko vidimo nekaj karakterističnega. Ob zmanjšani proizvodnji ali popolni ustavitvi nekaterih agregatov, bomo morali v oddelkih, kjer naročila imamo, delati tako, da ne izgubimo naročnikov. Preostane nam lahko edino upanje, da bodo novi carinski predpisi izboljšali stanje na tržišču železarskih izdelkov, ali pa bomo bridko ugotovili, da se za nas »še začneja« gospodarska reforma.

Inž. Janez Bidovec

Zaostriti je treba odgovornost

(Nadalj, s 1. strani)

tožilca, so naročili upravi, da najprej pripravi določen predlog obsega dela in kadrovskega zasledbo, tako kontrole kot tožilca. Potem bo delavski svet Železarne sklepal o ustanovitvi predlaganih organov, seveda če bo predlog dovolj utemeljen in upravičen.

9. Glede predloga, da bi osrednji samoupravni organi prevzeli v svojo pristojnost imenovanje in kaznovanje odgovornih delavcev od delovodij navzgor, so zahtevali od uprave podjetja, da analizira vzroke, ki bi opravičili takšno spremembo naših samoupravnih aktov, predvsem pa statuta in pravilnika o delovnih razmerjih. Analiza mora v osnovi odgovoriti na naslednja dva vprašanja:

a) koliko odgovornih delavcev od delovodij navzgor je bilo klicanih na odgovornost zaradi kršitve delovne dolžnosti in koliko so jih organi, ki sedaj vodijo disciplinski postopek, oprostili, čeprav jim je bila krivda dokazana in

b) koliko odgovornih delavcev od delovodij navzgor je bilo imenovanih na vodstvena delovna mesta v nasprotju s predlogom kadrovske službe oziroma vodstev obratov in so se takšni delavci pozneje pri delu pokazali kot neuspešni.

10. Delavski svet je na predlog komisije za spremljanje statuta tolmačil 95. člen

pravilnika o delovnih razmerjih tako, da je treba pri ugotavljanju delovne sposobnosti vodilnih in vodstvenih delavcev, ki jo ugotavlja posebna strokovna komisija, upoštevati naslednje kriterije:

a) strokovno izobrazbo, ki vsebuje šolsko kvalifikacijo in prakso na delovnem mestu, b) organizacijske sposobnosti, c) sposobnosti vodenja ter d) odnos do ljudi in do svojega lastnega dela.

V primeru, da kdo od vodilnih in vodstvenih delavcev ne bi izpolnjeval vseh teh pogojev, je treba dosledno postopati po določenih 95. člena pravilnika o delovnih razmerjih. Če pa vodilni ali vodstveni delavec krši delovne dolžnosti, pri čemer pa ne gre za enega od prej naštetih kriterijev, je treba proti njemu postopati po pravilniku o odgovornosti delavcev na delu v Železarni, oziroma ga je treba prijaviti pristojnim organom, če gre za kazniva dejanja.

11. Delavski svet Železarne se je strinjal s stališčem upravnega odbora, da je treba doseči pri javnem tožilcu okrožnega sodišča v Kranju, da čimprej predloži sodišču v razpravo primere, ki so v zvezi z Železarno.

12. Upravi Železarne so naročili, da mora ugotoviti kateri člani delovne skupnosti imajo v kolektivu dvojno zapostavitve brez odobritve in da morajo temu takoj napraviti konec.

13. Na naslednji seji delavskega sveta Železarne mora uprava podjetja poročati o vseh primerih kršitev, ki so jih storile delovne enote v zvezi z določili členov 150 — 157 statuta Železarne.

V navedenih sklepih so zažeti že nekateri problemi, ki jih nakazuje poslovno poročilo za I. polletje 1967, pa so kljub temu po razpravi o poslovnem poročilu sprejeli še nekaj sklepov z namenom, da proti koncu leta ne bi zašli še v težji položaj, v kakršnem se sedaj nahajamo. Sprejeli so naslednje sklepe:

1. Direktorju Železarne so naročili, da reši vprašanje interkalarnih obresti zaradi nepravilnega odobrenja finančnih sredstev in dobav investicijske opreme, ker so te obresti izredno visoke in predstavljajo za našo Železarno zelo hudo breme.

2. Direktorju Železarne so naročili, da mora še v avgustu predložiti upravnemu odboru realni proizvodni plan za martinarno, glede na pomanjkanje naročil in na prekomerne zaloge polfabrikata. Upravni odbor pa so pooblastili, da na podlagi takšnega plana določi obseg dela martinarne.

3. Do 20. avgusta 1967, mora uprava podjetja predložiti program skrajšanja delovnega časa, v skladu z naročili in proizvodnim programom do konca leta.

(nadalj, na 4. strani)

Še enkrat o reklamaciji iz Zahodne Nemčije

Ker je avtor radijskega poročila Radia Jesenice, dne 8. 8. 1967 navedel nekaj netočnih podatkov in ker vidimo, da mu tehnologija dela v Železarni ni znana, bi ga dopolnili in mu dali točne podatke o inozemski reklamaciji materiala za verige:

Novica, da so iz Zahodne Nemčije vrnili večjo količino neustreznega materiala ni prišla kot strela iz jasnega kajti pismeno reklamacijo so nam poslali že konec maja in se je takrat stvar tudi razčistila tako, da se je ugotovilo krivec in da so bile izrečene tudi denarne kazni.

Naj mu povemo, da se material stalno kontrolira in ne samo občasno, kako se pa kontrolira in ali imamo sposobne ljudi na teh delovnih mestih je pa drugo vprašanje. Z gotovostjo lahko trdimo, da obrat Javornik I., ki je ta material adjustiral in odpremil nima sposobnega niti enega iskrilca. Pred letom dni je Izobraževalni center na Jesenicah imel tečaj za iskrenje za celo Železarno. Za tečaj pa ni bilo zanimanja zato ni bil speljan do konca, ker je bila pre-slaba udeležba.

Kje je krivda in kdo bo odgovarjal za nastalo škodo? Avtor in kdorkoli želi točnih podatkov o krivcu za nastalo škodo in za ostale kvalitetne probleme se lahko obrne na obratovodstvo OTK, kjer mu bodo radi odgovorili. Za sedaj pa naj omenimo samo to, da je kvalitetna kontrola material v celoti zavrnila in dala v sekundo (to je kvalitetno slabšo robo) delno količino pa sploh ni potrdila, ker ji obrat ni dostavil dokumentacije, v tem primeru kartonov. Iz dokumentacije je tudi razvidno, da so bile razne nepravilnosti med predelavo materiala, kot so: slabe mehanske lastnosti in slabe krčilne probe, ki jih je obratovodja Javornika I. podpisal. Bili so tudi nepravilni podatki teže, ki pa so vedno indikacija zamešnjavi.

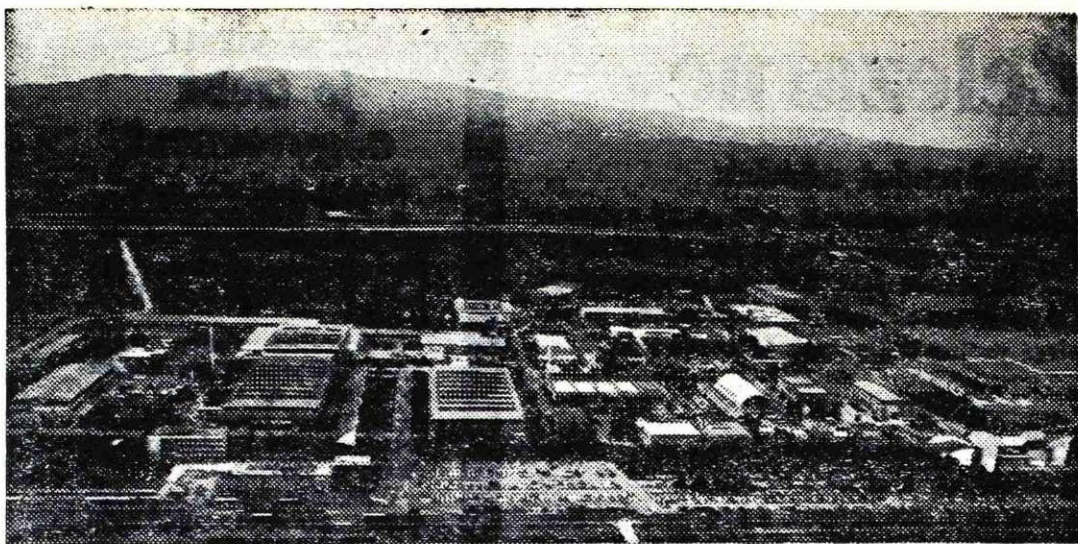
Torej iz teh podatkov je razvidno, da je obrat material zavestno odpremil s slabimi rezultati in je zato lahko tudi pričakoval reklamacijo.

Avtorja članka naj tudi popravimo v tem, da so bile gredece produkt težke proge in da so se te valjale v valjarni profilov na Javorniku I. v okroglo 24,5 in 22,5 mm (v tem primeru) in ne v valjarni žice, zato ni prav nič kriva valjarna žice, še manj pa Valjarna Bela temveč Javornik I. oziroma njegova adjustaža, kjer se je material pregledoval.

Strinjamo pa se vsi s tem, da naj gre škoda v breme delovne enote, ki je odgovorna za neustrezno kvaliteto jekla.

Na vprašanje, kje so bili delavci tehnične kontrole, ko je bila sporna pošiljka odpremljena sledi odgovor. Del količine kot smo že navedli je kontrola odvrгла kot kvalitetno neustrezno, preostali del pa sploh ni dobila v potrditev, pač pa je obrat material odpremil na svojo odgovornost s podpisom obratovodja Javornika I.

Tudi delo kvalitetne kontrole ni površno in mislimo, da če bi se vsi obrati zavedali zakaj je kvalitetna kontrola bi z njo tesneje sodelo-

Upravni odbor bo kakor vsako leto tudi letos ustregel želji avtorjev tehnično izboljševalnih predlogov in jim omogočil ogled letošnjega jesenskega zagrebskega velesejma, na katerem bodo razstavljeni tehnični dosežki in novosti iz prek 60 evropskih in izvenevropskih držav.

Vpliv notranjega transporta na ekonomiko podjetja

Na današnji stopnji razvoja industrije je pomen notranjega transporta, predvsem v procesni industriji, posebno važen, saj zavzema po ugotovljenih podatkih v različnih panogah industrije od 15—80 % celotnih proizvodnih stroškov. V glavnem so podjetja vlagala sredstva samo za racionalizacijo čistih proizvodnih postopkov. Zaradi tega postaja delež transportnih stroškov v strukturi proizvodne cene še očitnejši.

Gospodarska reforma je razgibala dejavnost v vse smeri. Posledice nenačrtnega gospodarjenja se kažejo v raznih oblikah. Mnogo podjetij je na robu stečaja. Mnenja sem, da je mnogo podjetij poleg znanih bolezni kot, slaba analiza tržišča, neizkoriščene kapacitete, prevelike zaloge surovin in polfabrikatov, slaba kvaliteta

vali ter se držali tudi regulativov RO-ja, ki so plod dolgotrajnih in vztrajnih raziskav RO — OTK in proizvodnih obratov, s čimer bi bil uspeh večji. Tako se pa marsikje kontrole otepajo, predvsem se to dogaja v obratih kjer gledajo bolj na kvantiteto kakor pa na kvaliteto. Uspeh in razvoj kvalitete kontrole je mnogo večji kot razvoj ostalih služb in se bo od nje tudi vedno več zahtevalo, zato naj še enkrat poudarimo, da si želimo sodelovanje z obrati, ne pa da nas v obratih gledajo kot policaje oz. neke vrste paznike.

To pojasnilo ima namen, da se v bodoče ne raznaša potvorenih in neresničnih podatkov med že tako nezadovoljno prebivalstvo in se na ta način ustvarja napačno javno mnenje. Avtorju takih poročil pa priporočamo, da informacije nalije iz čistega vina, na ta način, da bodo podatki ustrezali resnici. Tako poročanje prek radia sicer pozdravljamo, če ima namen konstruktivno vplivati na izboljšanje položaja, sicer ga pa z nepreverjenimi podatki in napačnimi sklepi odklanjamo.

Kvalitetna kontrola
OTK

itd. v težavah predvsem zaradi neurejenega notranjega transporta. V dinamičnem razvoju zadnjih 20 let, smo gradili objekte in montirali sodobne naprave celo iz inozemstva. Razporeditev ni bila važna. Važna je bila čim hitrejša izgradnja novega proizvodnega objekta in takojšnja proizvodnja. Tako stihajsko grajeno podjetje kaže danes slabosti v velikem angažiranju delovne sile, da lahko obvlada proces in v številnih osnovnih sredstvih. Poglejmo neko podjetje, kako izgleda notranji transport, ki prav zaradi tega z naglico išče rešitve.

Manjše podjetje v Sloveniji z 650 zaposlenimi delavci in 22.000 t proizvodnje letno, je kljub dobremu tržišču in izvozu zašlo v težave kot nešteto drugih podjetij. Z dobrih sredstvi so nabavili najnovejše stroje iz inozemstva. Pri gradnji oziroma povečanju tovarne so bili nepreudarni, čeprav so vedeli da v inozemstvu prav takšna tovarna z isto proizvodnjo zaposluje samo 90 delavcev. Proizvodnjo 22.000 t letno opraviti z 90 ali 650 zaposlenih je velika razlika. Premalo so se zavedali, da tudi sodobni proizvodni stroj ali oddelek, dosti ne izboljša produktivnost če se zanevari pravilen razpored. Pri takšni graditvi tovarne, ne dosežemo takojmenovane linijske proizvodnje, ki nam onemogoča kakršnokoli optimalno mehanizacijo notranjega transporta od skladišča in od stroja do stroja ter nadalje do kupca. Takšen proces pa zahteva mnogo delovne sile ki opravlja neproizvodne operacije, povzroča nešteto zastojev povečuje vmesna skladišča skratka podaljšuje čas in pot

od surovine do produkta.

Istočasno ko je podjetje zašlo v težave, gradijo dve tovarni v ostalih republikah, ki bodo proizvajale iste produkte. Kapaciteta teh tovarn bo v eni 40.000 t, v drugi pa 60.000 t. Tovarni gradijo inozemske firme. V prvi tovarni bo zaposlenih okoli 180 delavcev v drugi pa 250. Takšna proizvodnja in produktivnost bo dosežena z aplikacijo enakih proizvodnih naprav in mehanizirano linijsko proizvodnjo. To pomeni, da bo z otvoritvijo novih tovarn, naša tovarna v Sloveniji s starim procesom takoj propadla.

Kolektiv omenjene tovarne je zavzel določeno stališče hitre akcije. Angažirali so skupino strokovnjakov iz lastnega in ostalih podjetij ter institucij ter pričeli z upornim delom na vseh področjih. Za notranji transport so samo slutili, da je zastarel, da podražuje proizvodne stroške, vendar niso vedeli v kakšni meri.

Za ugotavljanje stanja notranjega transporta so bili določeni štirje inženirji in tehnik. Seznanjeni so bili z metodami analiziranja obstoječega celokupnega procesa. Analizo procesa so opravili v enem mesecu. Pokazalo se je sledeče stanje.

Diagram toka materiala ali notranjega transporta je pokazal, da material teče skozi proizvodni proces v zelo križnih operacijah, da se večkrat vrača na eno in isto mesto, kopiči na mnogih vmesnih skladiščih, razpored proizvodnih strojev je nepravilno postavljen in prav tako tudi razpored skladišč, obratov in ostalih stavb itd.

Mikro analiza enega cikla količine materiala ki teče skozi celotni proces je pokazala, da je samo v proizvodnih obratih, brez upoštevanje medobratnega transporta, sledeče razmerje med operacijami:

(nadaljevanje prihodnjic)

Kolektiv Železarne za arabske begunce

Prav zaradi izredne gospodarske in strateške važnosti držav Bližnjega in Srednjega vzhoda je postalo to področje v zadnjih letih žarišče mnogih protislovij in nesoglasij svetovnega dosega.

Leta 1956, ko je Izrael zaprl Sueški prekop in blokiral arabski petrolej, je prišlo do vojnega spopada med Izraelom in arabskimi deželami. Nesporazumi so se po dobrih desetih letih zopet sprevrgli v vojno, ki danes ogroža svetovni mir.

Ze takoj v začetku vojnega konflikta so izraelske zahteve po teritorijih in gospodarski ter politični odvisnosti sicer popolnoma suverenih arabskih držav kazale na osvajaško politiko Izraela. V odvisnosti od velikih imperialističnih sil in z njihovo pomočjo so izraelske čete kljub opozorilu OZN da kršijo načela ustanovne listine in zahtevi, naj se takoj umaknejo, hitro napredovale in uresničevale svoj okupatorski načrt. Arabske dežele so v medsebojni povezanosti branile svojo svobodo in neodvisnost.

Nerazumljivo in obsodbe vredno je dejstvo, da prav izraelski narod, ki je v drugi svetovni vojni pod fašističnim režimom največ pretrpel, ni do danes spoznal, kam vodi politika naslanjanja na imperialistične države. Zdaj sam izvaja okupatorski teror nad arabskim ljudstvom, ki želi po poti sožitja in koeksistence doseči čim višjo stopnjo gospodarskega in političnega razvoja.

Socialističnim državam ter vsemu miroljubnemu svetu, ki je odločno obsodil izraelsko agresijo, se je z znano izjavo tov. Tita, da vsi jugoslovanski narodi podpirajo in odobravajo borbo arabskih držav, ki branijo svojo neodvisnost, pridružila tudi Jugoslavija. Naši delovni ljudje se dobro zavedajo posledice krize, saj bi ta lahko privedla do nove, še strašnejše vojne vihere. Le dobrih dvajset let je minilo od takrat, ko so tudi sami doživljali strahoto vojnega pustošenja in pobijanja. Zato še tembolj vedo, kaj se dogaja z arabskim ljudstvom na Sinajskem polotoku.

V dokaz svoje solidarnosti in razumevanja so po svoje prispevali k čimprejšnji ukinitvi ognja s tem, da so na mnogih manifestacijah simpatizirali z arabskim ljudstvom in nudili gmotno pomoč. Med mnogimi delovnimi kolektivi, ki so se odzvali pozivu konference SZDL, ki poziva jugoslovanske občane, da zbirajo materialna sredstva za arabske begunce, je tudi kolektiv železarne Jesenice.

Po podatkih kadrovskega sektorja je 3736 delavcev naše tovarne prispevalo skupno 16.576 ur, kar znaša 6.968.550 S dinarjev. Od teh je sedem delavcev opravilo dve dnini, 413 eno, 3261 je dalo 4 ure in 52 delavcev 2 uri. 2647 delavcev železarne se ni odzvalo akciji.

Ti podatki nam jasno kažejo, da so delavci, ki so z zanimanjem spremljali pereč svetovni problem oziroma, ki imajo pravičen, človeški odnos do trpljenja arabskih beguncev, v večini. Vendar pa je število tistih, ki niso prispevali niti ure, preveliko in da misliti. Kje naj iščemo vzroke? Menim, da za to ni kriva Sindikalna organizacija, ki je pobudnik te akcije. Glede na to, da nas sredstva javnega obveščanja vsak dan dovolj obširno in objektivno informirajo o stanju na Srednjem vzhodu, je odveč kakršnakoli oblika propagande in političnega vpliva. Vprašanje, ki stoji v ospredju, je vprašanje aktivnega odnosa posameznika do aktualnih problemov izven njegovega kolektiva ali komune. Nezainteresiranost, pasivno zanašanje na druge ali celo sklicevanje na pomanjkanje denarnih sredstev v tem primeru ni opravičilo. V tem, da človek pomaga sočloveku, se javlja njegov moralni ugled in njegova humana zavest.

Darinka Sedej

Kratke vesti iz Železarne

V juliju 58 poškodovanih delavcev

Služba za varstvo pri delu je ugotovila, da se je v preteklem mesecu na različnih delovnih mestih v Železarni poškodovalo 58 naših sodelavcev. Zaradi poškodb je bilo v tem mesecu izgubljenih skupaj 1145 delovnih dni. V tašilnicah je bilo 17 poškodovanih, v valjarnah 21, v predelovalnih obratih 6, v strojno-energetskih obratih 12 ter v GEŽ 2 poškodb. Poškodb na poti na delo in z dela v juliju ni bilo.

Seja delavskega sveta šamotarne

Predsednik DS šamotarne je povabil člane delavskega sveta na sejo. Na dnevnem redu je bil poleg običajnega pregleda izpolnjevanja sklepov tudi pregled finančne in proizvodne realizacije za julij. Razpravljali so tudi o perspektivi obrata za mesec september. Seja je bila predvidena za četrtek, 17. avgusta.

Največ elektrod izvažamo v Sovjetsko zvezo in Romunijo

Pri obratovodstvu elektrodnega oddelka smo se pozanimali glede trenutnega stanja z naročili in izvozom. Povedali so nam, da se stanje glede naročil bistveno ni spremenilo, uspelo pa jim je v zadnjih štirinajstih dneh zmanjšati zaloge v skladiščih za okrog 80 ton. Največ elektrod so v zadnjem obdobju izvozili v Sovjetsko zvezo in Romunijo.

V žebljarni imajo dovolj naročil

Delovna enota žebljarne ima v letu 1967 dovolj naročil za proizvodnjo žičnikov in bodeče žice. V glavnem izdelujejo žičnike za Burmo in ZDA. Tudi na domačem tržišču je povpraševanje za izdelke žebljarne večje. Imajo toliko dela in naročil, da bi lahko spet uvedli delno obratovanje na tri izmene. Koristno bi bilo, da bi se delavci, ki so že nekaj delali v žebljarni, spet vrnili nazaj v žebljarno. Zalog v skladišču nimajo.

Akcija Razingar zaključena

V Železarni smo že večkrat poročali o akciji, ki je bila organizirana z namenom, da bi v čim večji meri pomagali družini Razingar v Planini pod Golico, 30. aprila je požar uničil njihovo hišo, tako da je devetčlanska družina ostala brez imetja. Krajevna skupnost Planina pod Golico je družini Razingar oskrbeja začasno stanovanje ter organizirala akcijo za zbiranje pomoči. Pomoč je prihajala v blagu in denarju, tako da je Blaž Razingar sprejel 385.200 S din. Oddelek za družbene službe občine Jesenice je nakazal 100.000 S din, občinski odbor RK Jesenice pa 594.730 S din. Ta denar je bil zbran na Jesenicah in na območju krajevnega odbora Zirovnica. Akcijo za pomoč je organiziral tudi IO sindikalne organizacije v železarni in zbral 1.464.980 S din, upravni odbor železarne pa je odobril brezplačno nabavo gradbenega materiala v višini 300.000 S din. Nadalje je krajevna skupnost v Planini odobrila 100.000 S din za nakup kuhinjske posode, Prosvetno društvo v Planini 25.000 S din za nakup živil in terenski odbor RK Plavž 28.000 S din prav tako za živila. V celoti je Blaž Razingar prejel denarne pomoči v višini 3.097.910 S din ima v banki na hranilni knjižici vloženi 2.544.910 S din. Denar, ki je bil zbran, je Blaž Razingar namenil za ureditev stanovanja.

Martinarna

je meseca julija pri 4-pečnem obratovanju dosegla dobre pokazatelje. Casi zakladanja, talenja in rafinacije so se zmanjšali, tako je čas od šarže do šarže 6,54 ure (povprečje leta 1966 je 7,44). Proizvodnost v tonah/uro se je dvignila za 20 % nasproti lanskemu letu. Poraba kokila kaže tendenco padanja, vendar je še zmeraj prevelika (32 kg/tono). Kvaliteta jekla vse preveč niha, pa tudi poraba goriva na tono je previsoka (1.549.000 kcal).

Plavž

je pretekli mesec dosegel specifično porabo vsipnega koksa 794 kg/t grodlja ob istočasnem zmanjšanju 6 kg mazuta na tono surovega železa nasproti juniju. V aglomeraciji so dosegli storilnost 25,4 t/m²/24h, kar je letos najvišja.

Elektrodni oddelok

je izdelal v juliju: 426 t oplasnjenih elektrod, 2,5 t stržen-skih elektrod, 82 t VA varilne žice, 35 ton EP varilnega praška in 1,7 t litoželeznih palic VAL. Od te proizvodnje smo izvozili v SZ 83 ton elektrod. Kljub zmanjšani proizvodnji so zaloge varilne žice narasle že na 504 tone.

Valjarna 1300

je imela v juliju ogromno zastojev: zlomila se je os na reduktorju Achenbach, 3 krat se je zlomil valj na II. duo ogrodju in 1 krat na I. duo ogrodju, 2 krat se je utrgala veriga na transportnem traku, 2 krat pa je bilo treba zamenjati pregorele gredi v platinski peči. Zato smo dosegli tudi zelo nizko proizvodnjo v kvalitetah za katere smo zelo zainteresirani: dinamo pločevine smo izdelali le 344 ton, nerjaveče prokronske 14 ton in OL 2 spec. 13 ton.

Valjarna debele pločevine

je v mesecu juliju imela naslednji vložek: 6.494 ton slabov, 267 ton bram in 140 ton šturcev. Iz bram so valjali predvsem visoko legirano jeklo (Mn 14 in vse prokrona), ki jih še nismo osvojili prek Bele. Povprečna debelina pločevine je padla na 9,4 mm (s šturci) oziroma na 9,1 mm (brez šturcev) pri srednji teži vložka 1.180 kg. Vzrok, da niso dosegli plana je poleg nizke povprečne teže vložka in valjane debeline tudi v zastojih, ki so znašali 31,9 %.

— ec

ASEA električna peč spet obratuje

Poročali smo že, da je ASEA električna peč bila dalj časa v generalnem remonu, med katerim je dobavitelj švedske podjetje ASEA tudi zamenjalo nekatere reklamirane dele električne opreme. Ta teden so bila vsa dela uspešno zaključena in 16. avgusta je pričela ta peč ponovno obratovati. Pri izvedbi del so se zelo izkazali naši vzdrževalci, ki so morali zaradi določenih pomanjkljivosti pri dobavljenih delih s strani podjetja ASEA opraviti precej več dodatnega dela kot je bilo predhodno planirano.

Do nadaljnjega ukinjeni dopusti

V valjarni 1300 so odločili, da članom kolektiva do nadaljnjega ne bodo izdajali dovolilnic za letni dopust. To svojo odločitev utemeljujejo s kritičnim pomanjkanjem delavcev. Odsotnost delavcev zaradi dopustov povzroča velike težave pri izpolnjevanju proizvodnih nalog.

V valjarniških obratih niso imeli sej delavskih svetov

V valjarnah na Javorniku imajo precejšnje težave tudi zaradi sklicevanja sej samoupravnih organov. Poročali smo že, da so v valjarni 2400 namesto seje DS imeli delovno konferenco. V valjarni 1300 pa bi morali imeti redno sejo v ponedeljek. Prav tako predsedniku DS valjarne profilov ni uspelo zbrati potrebnega števila članov delavskega sveta, da bi lahko obravnavali vprašanja proizvodnje, kvalitete izdelkov ter ostalih problemov v obratu. Pri tem gre za vprašanje odgovornosti članov delavskega sveta in njihove odsotnosti. Menimo, da bi morali biti dopusti članov delavskih svetov v posamezni delovni enoti planirani tako, da sklepčnost seje ne bi bila problematična tudi poleti, ko je največ želja in potreb za koriščenje dopustov. Tudi v poletnih mesecih bi moralo delo samoupravnih organov v delovnih enotah potekati nemoteno. V valjarni profilov bodo imeli sejo DS šele proti koncu meseca, v valjarni 1300 pa prihodnji teden.

Rezalna stroja Wafios poizkusno obratujeta

Pred kratkim sta bila v Zahodni Nemčiji za potrebe elektrodnega oddelka nabavljena dva nova rezalna stroja Wafios. Oba stroja so montirali v hali cevalne, kjer ima sedaj svoje prostore elektrodni oddelok. Pred štirinajstim dnevi sta oba stroja začela poizkusno obratovati.

Zaostriti je treba odgovornost

(nadaljevanje z 2. strani)

4. Prav tako mora uprava podjetja analizirati vsa režijska delovna mesta in predložiti eventualno zmanjšanje le-teh.

5. Pristojna služba mora takoj analizirati upravičenost stimulacije za več kot 85 % izpolnjenega plana, glede na stanje naročil in na splošno stanje v Železarni.

V nadaljevanju seje so potrdili poročilo direktorja Železarne o namenih, uspehih in stroških službenih potovanj v zamejstvo, odobrili so razširitev registracije za zunanje-trgovinsko dejavnost Železarne, tako kot je določeno v statutu, za delegata na volitvah v skupščino gospodarske zbornice SRS so imenovali tehniškega direktorja tov. Bogomila Homovca. Na predlog razpisne komisije za prosta delovna mesta obratovodij pa so imenovali naslednje obratovodje:

za obratovodjo elektro jeklarne inž. Karla Ravnika, za obratovodjo vzdrževanja elektro naprav inž. Antona Koselja in za obratovodjo transporta Jožeta Koširja.

Železarski globus

AVSTRALIJA. — Z ladjo, specializirano za prevoz železove rude, z nosilnostjo 90.000 ton, bodo v prihodnje vozili rudo iz Avstralije do nizozemskega pristanišča Rotterdam za zahodnoevropske železarne. Nato bo odplula prazna ladja v Brazilijo, odkoder bo prepeljala tovor železove rude v ZDA. Od tam bo prepeljala premog za koksanje na Japonsko in nato bo spet prazna odplula v Avstralijo po nov tovor železove rude za Evropo. Na ta način bo ta ladja s kombiniranimi prevozi opravila vsakokrat pot okoli sveta.

NIZOZEMSKA. — V nizozemskem pristanišču Rotterdam bodo štiri velike zahodnonemške železarske družbe zgradile pristanišče specializirano za razkladanje železove rude, ki jo bodo iz prekomorskih dežel prevažale velike ladje. To bo eno izmed največjih takih pristanišč na svetu, saj bodo lahko s popolnoma avtomatiziranimi napravami raztovorili letno 11 milijonov ton železove rude.

NORVEŠKA. — Zahodno nemško podjetje Frid. Krupp iz Essena je dobilo naročilo za zgraditev naprave za pelletiziranje železove rude na Norveškem. Naprava bo imela letno proizvodno zmogljivost 1,2 milijona ton peletov in bo pričela obratovati leta 1969.

Predlog odloka o posebnih ukrepih za varstvo pri delih v črni metalurgiji

Člen 1

Uvajajo se posebni ukrepi za varstvo pri delih v podjetjih črne metalurgije, na katerih so ljudje izpostavljeni posebnim nevarnostim za poškodbe ali škodljivosti za zdravje.

Člen 2

Za varstvo življenja in zdravja delavcev je podjetje črne metalurgije dolžno:

1. Pravočasno izvesti vse predpisane ukrepe za varstvo pri delu;
2. predpisati pravilnik o ukrepih za varstvo pri delu, ki ustreza specifičnim razmeram in nevarnostim v njenih obratih;
3. organizirati službo za varstvo pri delu;
4. preskrbeti delavcem osebna varstvena sredstva;
5. organizirati reševalno službo.

Člen 3

Naloga službe za varstvo pri delu:

1. da neposredno kontrolira izvajanje ukrepov za varstvo pri delu;
2. da vodi evidenco o nesrečah v podjetju, z navedbo vzrokov, zakaj so nastale;
3. da proučuje vzroke nesreč in poklicnih bolezni ter daje predloge za ukrepe in delovne metode, s katerimi se uspešneje odpravljajo njihovi vzroki;
4. spremlja zdravstveno stanje delavcev in daje predloge za izboljšanje zdravstvenih razmer pri delu;
5. da predlaga direktorju in drugim organom podjetja oziroma ustreznih delovnih enot podjetja ukrepe za zagotovitev varstva pri delu;
6. da daje svoje strokovno mnenje, ali projekti in izvedbe del ustrezajo predpisanim ukrepom za varstvo pri delu;
7. da opravlja druge naloge in izvršuje druge pravice in dolžnosti, ki jih ima po pravilniku podjetja o varstvu pri delu.

Člen 4

Za organiziranje službe za varstvo pri delu ter za izvajanje ukrepov za njeno normalno in neovirano funkcioniranje je odgovoren direktor podjetja črne metalurgije.

Člen 5

Službo za varstvo pri delu opravlja za velikost podjetja potrebno število oseb, ki imajo za to službo ustrezno strokovno izobrazbo in so za njo telesno zmožne.

Člen 6

Vodja službe za varstvo pri delu je odgovoren neposredno direktorju podjetja.

Člen 7

1. Podjetje črne metalurgije mora glede na svoje specifične razmere organizirati reševalno službo in jo oskrbeti s potrebno opremo.
2. Reševalno službo opravljajo delavci, ki so za to posebej izvežbani.
3. Za organiziranje reševalne službe in njeno delo je odgovoren direktor podjetja črne metalurgije.

Člen 8

Delavski svet podjetja črne metalurgije in delavski sveti delovnih enot morajo najmanj dvakrat na leto obravnavati stanje varstva pri delu in delo službe za varstvo pri delu ter reševalne službe in določiti ukrepe, ki so v ta namen potrebni.

Člen 9

Direktor podjetja mora vsake tri mesece poročati delavskemu svetu o stanju varstva pri delu in o delu službe za varstvo pri delu v podjetju. Če ima podjetje črne metalurgije več obratov ali delovnih enot, ki imajo svoje delavske svete, morajo vodje obratov oziroma delovnih enot poročati delavskemu svetu obrata oziroma delovne enote o stanju varstva pri delu in o delu službe za varstvo pri delu vsake tri mesece, direktor podjetja pa delavskemu svetu podjetja enkrat na leto.

Člen 10

1. Za neposredno izvajanje ukrepov za varstvo pri delu je v svojem delovnem področju odgovoren vsakdo, kdor je zaposlen v podjetju.
2. Pravilnik podjetja o ukrepih za varstvo pri delu določa delovno področje oseb iz prvega odstavka tega člena v zvezi z izvajanjem ukrepov za varstvo pri delu in njihovo osebno odgovornost za izvajanje teh ukrepov.
3. Za opravljanje del v talilniških in valjarniških obratih, ki neposredno ogrožajo varnost in zdravje delavcev, mora podjetje v zvezi z izvajanjem posebnih varnostnih ukrepov predpisati posebne pravilnike s podrobnimi opisi delovnih operacij.

Člen 11

1. Vsakega delavca, ki se zaposli v podjetju črne metalurgije, je treba pred razporeditvijo na delo seznaniti z delom, ki ga bo opravljal, s predpisi in ukrepi za varstvo v zvezi z delom, nevarnostmi, ki lahko nastanejo pri delu in s tem, kako je organizirano in kako se izvaja varstvo pri delu v podjetju; prav tako ima delavec pravico zahtevati od tistega, ki je zato določen, da ga kar najbolj izčrpnost seznaniti z nevarnostmi pri delu ter z delovnimi razmerami.

Pogovori o samoupravljanju

2. Delavca, ki je prvič razporejen na delo v talilniških ali valjarniških obratih, je treba postopoma, najmanj za 15 dni, uvajati v delo pod neposrednim vodstvom in nadzorstvom delavca, ki ga za to določi pristojni vodja. V tem času delavec ne sme biti pritegnjen k proizvodnemu delu na stalnem delovnem mestu. Ta čas se delavcu ne šteje v poskusno delo.

3. Vsak delavec si mora med zaposlitvijo nenehno dopolnjevati in izpopolnjevati svoje znanje s področja varstva pri delu.

4. Podjetje črne metalurgije mora predpisati za pridobivanje znanja s področja varstva pri delu posebne programe, ki ustrezajo vrsti dela in strokovnosti delavcev.

Člen 12

1. Podjetje črne metalurgije mora organizirati seznanjanje delavcev s predpisi o ukrepih za varstvo pri delu in z ukrepi za reševalne akcije, če bi se zgodila nenadna nesreča.

2. Podjetje črne metalurgije mora s strokovno komisijo najmanj enkrat na leto preveriti, ali nadzorstveno in tehnično osebje, katerih delo je v neposredni zvezi s talilniškimi in valjarniški deli, poznajo predpise o varstvu pri delu in znajo izvajati preventivne in varstvene ukrepe v podjetju ter reševalne akcije, če bi se zgodila nenadna nesreča.

3. Delavci, ki pri tem ne pokažejo zadovoljivega znanja predpisov o varstvu pri delu in ne znajo izvajati preventivnih in varstvenih ukrepov ter reševalnih akcij, ne morejo ostati na takem delovnem mestu, dokler se ponovno ne preveri in ugotovi, da to poznajo oziroma znajo.

Člen 13

1. Vsak delavec v podjetju črne metalurgije se mora ravnati po predpisanih ukrepih za varstvo pri delu. Če se ne ravna, pomeni to hujšo kršitev delovne dolžnosti.

2. Pravilnik podjetja o ukrepih za varstvo pri delu določa, za katere kršitve predpisanih ukrepov za varstvo pri delu je delavec lahko izključen iz delovne skupnosti.

3. Direktor podjetja črne metalurgije in drugi vodje del, ki jih določa pravilnik podjetja o ukrepih za varstvo pri delu, kot tudi vodja službe za varstvo pri delu, imajo pravico začasno odstraniti z delovnega mesta delavca, ki prekrši kakšen predpisani ukrep iz drugega odstavka tega člena. Zoper delavca, ki je bil odstranjen z delovnega mesta, se takoj začne postopek za izključitev iz delovne skupnosti.

4. V pravilniku podjetja je lahko določeno, da v postopku iz tretjega odstavka tega člena delavski svet ugotavlja le dejstvo, ali je delavec storil kršitev, zaradi katere se po pravilniku podjetja izključuje iz delovne skupnosti, ali ne. Če ugotovi, da jo je storil, se šteje, da je delavec s tem samim izključen iz delovne skupnosti.

5. Dokler ni končan postopek iz tretjega odstavka tega člena, se odstranjeni delavec, če je dana možnost za to, razporedi na drugo delovno mesto, za katero je določena nižja delovna sposobnost. Če ni možnosti, da bi bil delavec razporejen na drugo delovno mesto, ima med odstranitvijo z dela pravico do nadomestila osebnega dohodka po splošnem aktu podjetja.

Člen 14

1. V pravilniku podjetja o ukrepih za varstvo pri delu je lahko določeno, da je za druge kršitve predpisanih ukrepov za varstvo pri delu, delavca mogoče kaznovati z denarno kaznijo do 30 N dinarjev in določeno, v katerih je delavec lahko kaznovan z denarno kaznijo takoj na mestu, s kolikšno denarno kaznijo in kdo je upravičen tako kazni izreči.

2. V pravilniku iz prvega odstavka tega člena določi podjetje tudi namen vplačanih denarnih kazni.

Člen 15

Vsak delavec podjetja črne metalurgije mora nemudoma in po najkrajši poti sporočiti svojemu neposrednemu ali višjemu vodji vsak nevaren pojav ali nesrečo, čeprav kot posledica ni nastopila poškodba ali materialna škoda.

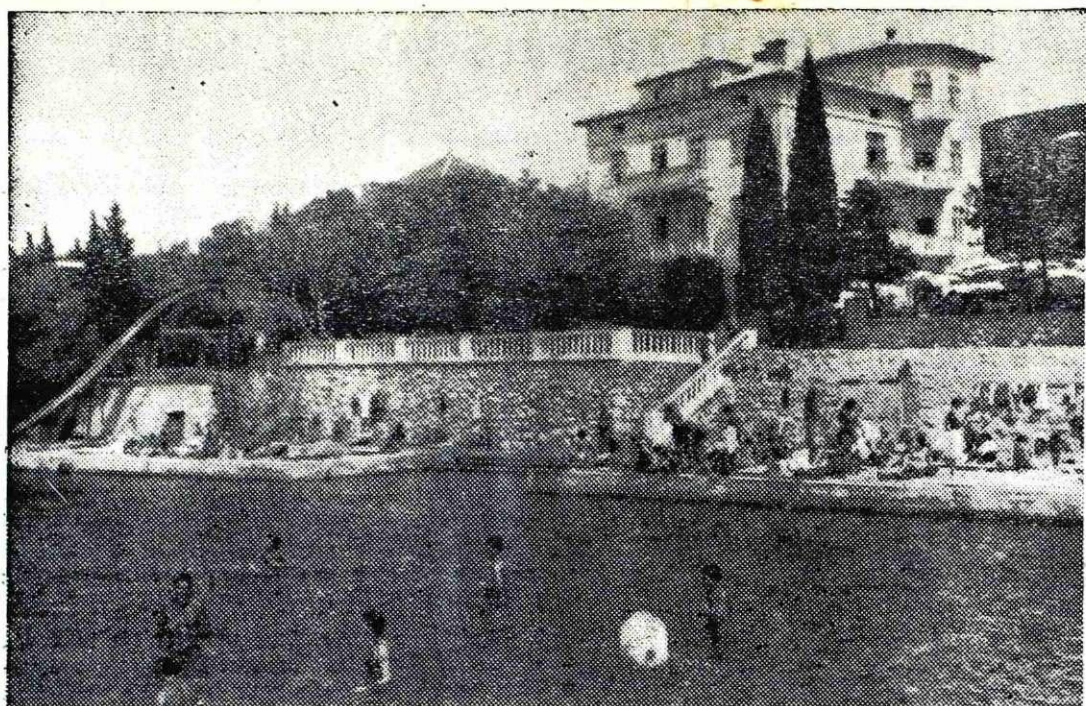
Člen 16

Podjetje črne metalurgije mora takoj in po najkrajši poti obvestiti pristojni občinski in republiški inšpektorat ter občinski upravni organ za notranje zadeve o vsaki smrtni ali skupinski nesreči v podjetju kot tudi o njenih vzrokih.

Člen 17

1. Predpise o varstvu pri delu v črni metalurgiji izdaja zvezni organ, kot je določeno v drugem poglavju četrte točki 52. člena temeljnega zakona o varstvu pri delu (Ur. l. SFRJ št. 15/65).

2. Republiški upravni organ lahko določa s svojimi predpisi dopolnilne ukrepe za varstvo pri delu v črni metalurgiji, ali pa popolnoma ureja vprašanja varstva pri delu v črni metalurgiji, ki niso urejena v predpisih iz prvega odstavka tega člena.

Tudi letos je med našimi sodelavci za letovanje v počitniškem domu v Crikvenici veliko zanimanje. V pretekli izmeni je bil dom metalurgov v celoti zaseden, prav tako tudi privatne sobe, katere ima železarna v najemu.

»Pasji dnevi« v Crikvenici

Pretekli četrtek sta se v domu železarjev v Crikvenici zgodila dva važna dogodka. Prišla je nova izmena na dvanajstdnevni oddih, upravnik pa je imel ta dan svoj rojstni dan (za bralke leta niso važna). Ta važen dogodek so stari in novi proslavljali. V bifeju so zato točili travarico. Novi so jo pili na veselje, ker so nastopili dvanajst dni dopusta, stari pa na žalost, ker so se poslavljali. Pri tem važnem dogodku ni manjkalo tudi šal, ki so bile včasih nadvse duhovite.

Naši izmeni je bilo vreme naklonjeno, saj smo preživeli dvanajst »pasjih« dni. Na soncu je barometer pokazal več kot 45°. Vodo pa smo merili za stavo (travarico) in je imela od 22 do 28°. Ker smo že ravno pri stavah, vam moram zaupati, da sem vedno izgubljal. Nič bolje se mi ni godilo pri balinanju, saj sem vedno le plačeval. Verjetno bi še prej »bankroti-

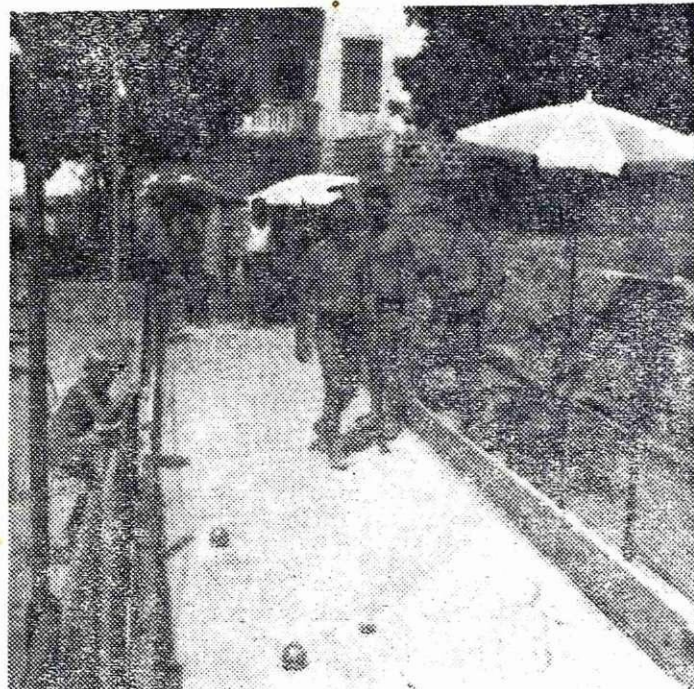
ral«, če mi ne bi hčerka vsak dan pela »litanije« (seveda po naročilu žene). Dragi očetje, priporočam vam, da ne hodite na dopust z otroki, veste, da so bolj strogi kot življenjska družica. Ko me je hčerka oštela, sem se vedno napotil v vodo, da bi shladil ušesa in živce. Toda plaža je bila žal vedno tako zasedena, da sem moral voziti slalom med trupli evrop-

skega asortimenta deklet. Pri tem pa sem vedno doživel kaj veselega. Tudi ostali dopustniki so izrazili željo, da bi v prihodnje plaža morala biti namenjena samo našemu kolektivu, tako da bi se vsaj po kranjsko znal opravičiti, ko nehote stopiš na nogo nežnemu spolu. Tudi na osnovnih sredstvih — deskah — najdeš dopustnike vseh narodnosti, le Jeseničana ne. No, po nekaj dneh smo se znašli in kratko malo hodili z deskami spat. Največji praznik na plaži pa je bil takrat, ko je iz tuša pritekla voda. Upravnik doma nam je zaupal, da je tuširanje prepovedala občina,

zato se kot vestni državljani tudi zadnji teden nismo več tuširali in ne umivali. Največja zabava pa je bila takrat, ko so pričeli deliti hrano. Tisti, ki smo imeli prostor v jedilnici, smo bili vsaj v senci, ostali zunaj pa so sončne dežnike premikali kot za stavo. Vsak se je hotel zavarovati pred vročimi sončnimi žarki. Da bi to premikanje in ropotanje s težkimi betonskimi kvadri prekinili, predlagam za prihodnjo sezono pokritje terase. Žal naša izmena ni imela dežja, da bi videli, kako izgleda, ko se na enem stolu v jedilnici drenjata po dva. Na Jesenicah so pred odhodom govorili, da je hrana zelo slaba. Da ne bi kaj izgubil na teži, saj imam preko sto kilogramov, sem vzel s seboj kar »shrambo«, ki je pa žal nisem potreboval. Hrane je bilo dovolj in zelo okusne. Servirkam samskih domov in ostalih jeseniških

lokalov priporočam, da odidejo na prakso kar v Crikvenico, da bodo videli, kako se hitro in vljudno streže. Zato servirkam in kuharicam še enkrat hvala. Kakor sem že omenil, smo imeli večkrat težave z vodo in elektriko. Seveda za to ni krivo vodstvo doma, ampak letošnje muhasto poletje in tisti »od zgoraj«, ki vse premalo gledajo na potrebe in zahteve dopustnikov. Vodo smo najbolj pogrešali tam, kamor hodi cesar peš. V tem intimnem prostoru je tudi večkrat primanjkovalo papirja, zato smo to delo opravljali kar tako... Da bi ta problem lahko rešili, je vedno priskočil na pomoč računovodja doma s starimi časopisi.

Ob koncu bi se še enkrat zahvalil v imenu celofne izmene osebju doma v Crikvenici, novi izmeni pa želimo dvanajst sončnih dni. P.

Na balinišču v Crikvenici lahko tekmujejo sodelavci, ki jih sicer le rečko ali pa sploh nikoli ne vidimo na balinišču v bazi.

Pavle Dimitrov

Alpinistična odprava v pogorje Pamira — Pik Lenin 7134 m

Planinska zveza Jugoslavije je dobila vabilo od Federacije alpinistov SSSR, da se v okviru praznovanj 50-letnice oktobrske revolucije udeležijo odprave na Pamiro tudi naši alpinisti.

Planinska zveza Jugoslavije je vabilo sprejela, toda vso organizacijo je prepustila Planinski zvezi Slovenije. Seveda pa tako organizirana in zahtevna odprava zahteva ogromno dela in priprav. Začne se z zdravniškimi pregledi, z nakupom tehnične opreme in hrane, potnimi dovoljenji in drugim. Skratka v pripravah ne smeš pozabiti na nič, pa najsi bodo to zobotrebc, puhastrakavice, spodnje perilo ali žileti. Naštevavanje vsega tega bi zahtevalo preveč prostora.

Planinska zveza Slovenije je določila za vodjo odprave dr. Miha Potočnika, star 59 let, zaposlen kot sodnik ustavnega sodišča Slovenije. Aktivno dela v PZS od leta 1920.

Za člane odprave pa je izbrala:

— Sandi Blažina, star 41 let, zaposlen kot direktor v gradbenem podjetju »Obnova Izola«. Aktivno dela v PZS

od 1942. leta.

— dipl. inž. Peter Ščetinin, star 32 let, zaposlen kot profesor na STS v Ljubljani. Aktivno dela v PZS od 1956. leta.

— Barbara Ščetinin, stara 26 let, profesorica geografije.

— Ante Mahkota, star 31 let, zaposlen kot novinar. Je urednik »Avto« revije. Aktivno dela v PZS od leta 1954.

— Franci Ekar, star 24 let,

zaposlen kot tehnik v kranjski Iskri. Aktivno dela v PZS od 1960. leta.

— Pavle Dimitrov, star 30 let, zaposlen v železarni Jesenice kot gladilec votlic — strugar. Aktivno dela v PZS od leta 1953.

Nedelja, 16. 7. 1967

Tako se je ta pisana družina zbrala na ljubljanskem kolodvoru 16. 7. 1967 ob 20. uri. Vso našo opremo, ki je bila zložena v himalajskih vrečah in nahrbtnikih, skupaj 30 kosov, smo morali prenesti na ljubljanski kolodvor.

Bliža se odhod našega vlaka. Na peronu se zberemo vsi. Ne manjka tudi »sedme sile« kot pravimo novinarjem in fotoreporterjem. Vrstijo se izjave za radio Ljubljana, slikanje članov odprave in tudi takrat, ko mirno korakamo čez tire, fotoreporterji priporočajo, da bo to tudi nekaj za sodnika za prekrške.

Nato nekaj »očetovskih« napotkov našega vodje Miha, ki bo potoval z letalom do

Moskve, kjer se bomo srečali v sredo. Potem še slovo od predstavnikov PZS, prijateljev in znancev. Vsi so nam v isti sapi želeli srečno pot, uspeh in še srečnejšo vrnitev. Vlak je odpeljal ob 22.15 uri. Skozi okna spalnega vagona mahamo prijateljem, dokler črne pike na peronu ne izginejo izpred oči. Nameščeni smo v I. razredu spalnika po dva v kupeju. Nekdo se pojavja v steklenico »cvička« in nazdravimo za srečno pot. Enakomeren ritem koles nas je uspaval.

Ponedeljek, 17. 7. 1967

Zjutraj smo v Beogradu. Ko uredimo opremo, odidemo na sedež Planinske zveze Jugoslavije. Ob kavici izmenjamo nekaj besed. Do večera imamo prosto, ker vlak proti Moskvi odpelje ob 21.06 uri. V vročih poletnih dneh ni prijetno potepanje po mestih, zato se odločimo, da gremo v tašmajdansko kopališče. Kmalu smo tam. Komaj verjamem svojim očem, da se ob

ogromnih stolpnih in blokih nahaja tako lepo in urejeno kopališče. Zdi se mi kot oaza sredi puščave. Do večera se kopljemo v topli vodi.

Pred odhodom vlaka dvignemo osebno opremo. Od tu naprej bo potovala z nami v naših kupejih. Ante pravi, da bo sprevednika zadela kap, ko bo videl naših 30 kosov. Toda bili smo v zmoti. Ruski (»čelovjek«) človek, sprevednik je to vse mirno prestal. Celo ves nasmejan je bil, ko smo se prerivali po naših kupejih. Lahko trdim, da je umetnost spraviti tako goro opreme v tri kupeje. Sicer življenjskega prostora ni bilo veliko, toda glavno je, da gremo naprej.

Ob 23. uri prekoračimo madžarsko mejo. Obmejne formalnosti se hitro urejene. Nato se vozimo po Madžarski.

Torek, 18. 7. 1967

Zjutraj ob 6. uri smo v glavnem mestu Madžarske — Budimpešti. Vlak ima malo

postanka. E deli je bil je tik ob Potem na po ravni. mi čete in staje.

Fopldne Čopu. Najr mejne form vso kompoz ven postaje ga kolesa, širši a 20 gre hitro o tograti, nam tega vlak potegn po moskov za dve uri

Vlak neka hitrostjo, p vzpenjamo sko pogorje sijo na vrhc

Sreda, 19.

Dopoldne prestolnici dom mesta vlak stoji l ti je, da je

di-
ve-
se
ato
še
že
rat
ko.
od-
nje
od
gle-
eve
aj-
nor
in-
eč-
ja,
jali
ob-
no-
so-

Gostje v počitniškem domu so bili s hrano in postrežbo zelo zadovoljni.

Tudi kuharicam je bilo zelo vroče pri pripravljanju jedi.

Kopanje v morju in sončanje na vroči plaži pripravita goste, da z užitkom zaužijejo hrano, ki je bila kvalitetna in zadostna.

rat
iz-
ve-
mo
.

jih
zi.

MIHA KLINAR ČAS NA BREZCESTJU

VI. del VELIKI PETEK

67. nadaljevanje

— Ni še vsega konec, — se oglasi mozoljasti kaplan. Njegov glas je kljubovalen, da ga vsi začudeno pogledajo, ker kaj takega od njega niso pričakovali.

— Ko bi le ne bilo in ko bi v pravem trenutku res našli moč v sebi in odvrgli jarem.

Tudi Lovro je prešenečen. Torej se je nad mozoljastim kaplanom zmotil, ker ga je obsojal, da je tak kakor Šmajd ali svak Bregar. Toda ne. Mozoljasti kaplan misli drugače kakor njegov sobrat v italijanski uniformi. Mozoljasti kaplan izroča slovensko usodo v italijanske in nemške roke in zatrjuje, da v celoti zaupa v nemško in rimsko pravičnost.

Kurat v italijanski uniformi se ob takem, slepem zaupanju mozoljastega kaplana samo pomilovalno nasmehne.

— V nemško in rimsko pravičnost? — ponovi z vzdihom kaplanove besede.

— Da, čeprav za našo usodo ne vemo, a upamo, da bomo v okviru nemške ali pa italijanske države Slovenci dobili prvič po tisoč letih slovensko državo ali pa vsaj avtonomijo. Zasluga katoliških slovenskih voditeljev, kolikor je bilo seveda v njihovi moči, je, da nobena od zasedbenih vojsk ni v Sloveniji naletela na omembe vreden odpor. Zato naši voditelji pričakujejo plačilo.

— Judeževe groše? Hakeldamo, njivo krvi? — je slovenski kurat v italijanski uniformi brezobziren in zaničljivo meri debeloglavega mozoljastega kaplana.

— Ne žalite naših voditeljev, sobrat, — se mozoljasti kaplan opogumi. — Katoliški in slovenski ljudje so, najbolj vzorni katoliški ljudje...

— ...ki žive v veliki zmoti, da ne rečem o njih kaj hujšega, — kurat preseka kaplanovo pripovedovanje o »vzornih katoliških voditeljih« in vpraša, če se ti slovenski voditelji sploh zavedajo, kaj sta fašizem in nacizem.

— Dobro, — odgovori mozoljasti kaplan.

— Kako potem morete kaj pričakovati od fašizma? — vpraša kurat, ki meni, da sta si s kaplanom o fašizmu enakih misli.

— Pričakujemo! Fašizem je edini družbeni red, ki lahko z uspehom kljubuje boljševizmu. Pri nas bi ga morali že zdavnaj vpeljati. Seveda, katoliški fašizem...

— Katoliškega fašizma ne poznam, — vzdihne kurat, razočaran nad vsem, kar je slišal... — Zato pa poznam fašizem, ki sem ga doživel dvajset let. Ali niste brali povesti o kaplanu Martinu Cadermacu, ki jo je napisal neki Pavle Sedmak.

— Za branje leposlovja imam le malo časa.

— Vseeno preberite to povest in spoznali boste, kaj lahko od fašizma pričakujete vi in vaš narod. Zalostno (kuratu gre skoro na jok), da vam moram o tem pripovedovati jaz, ki prihajam k vam prisilno oblečen v uniformo svojih in vaših sovražnikov. Hudo mi je. In tudi vam je lahko hudo, saj Slovenci, kakor sem že rekel, doživljamo vnovič svoj veliki petek. Ga bomo prestali kakor Kristus? Se bomo preko smrti dvignili v vstajenje? To ve samo Bog, — izgovori kaplan z naporom, kakor da mu bo zdaj zadušilo glas, čež čas pa reče: — Saj dovolite, da v vaši cerkvi pomolim na ta žalostni dan...

Lovro, pa tudi drugi ljudje strmiijo za kuratom, ko odhaja v cerkev. Brez besede so. Za kuratom odhajata v cerkev tudi plavalasi kaplan in njegov starejši, a za glavo in pol manjši sobrat. Župnik odhaja proti župnišču, a mozoljasti kaplan zavije proti stopnicami, ki vodijo mimo Balohove hiše na glavno ulico. Mudi se mu na občino. Rad bi zvedel, kako so sprejeli zasedbeno vojsko in ali se bo njihovo upanje, ki sta ga jim vcepila dr. Albin Šmajd in dr. Natlačen, uresničilo ali pa se bo uresničil strah, ki ga je napovedoval kurat.

— A kaj naj bi vedel takle kurat? Premlad je! Ničesar ne ve o politiki, saj je videti popoln politični analfabet. Ubogi idealist...

Tudi Lovro odhaja in razmišlja o kuratu in njegovih besedah.

— Zares, dvojni veliki petek je danes. Ponizanje in trpljenje nas čaka. Kaj bo z nami, ve samo Bog. Pred njim stopa mozoljasti kaplan. Kakor Judež je videti.

Ali ni greh razmišljati tako o posvečenih ljudeh?

— Toda, ali ni bil tudi Juda Iskarijot posvečen, izbran, apostol? Pa je vseeno za trideset srebrnikov in za njivo krvi izdal svojega Gospoda in Učenika.

Tako razmišlja Lovro, ko odhaja domov. Na občini pa se medtem tope občinski odborniki kakor blaženi.

— Spoštljivo in ponosno smo jih sprejeli in jim izročili ključe. Oficir je bil zelo prijazen. Vsem je segel v roko. Vse je povabil zvečer k sprejemu, ki ga bo priredili v tovarniški kazini. Kakšna čast, — pripovedujejo o tem na dolgo in široko mozoljastemu kaplanu in že mislijo, kakšno praznovanje bodo doživeli zvečer.

Pa je veliki petek, a povablenci pripravljeni hlapčevati novim gospodarjem pozabljajo, da je, čeprav so skoro sami katoliški možje, vzorni katoliški možje...

KONEC

lo-
re-
cot
še-
li.
ig-
tu
v
da
ap,
ov.
ski
od-
al.
ko
u-
je
ro
er
bi-
da
no
ne
ie.
ur-

postanka. Edino, kar smo videli, je bil NEP stadion, ki je tik ob železniški postaji. Potem nadaljujemo vožnjo po ravnini. Izredno všeč so mi čiste in lepo urejene postaje.

Popoldne smo ob 17. uri v Čopu. Najprej uredimo obmejne formalnosti. Potem so vso kompozicijo potegnili izven postaje, da pritrdijo druga kolesa, ker je ruski tir širši za 20 cm. To delo jim gre hitro od rok. Hočemo fotografirati, toda »nadzorniki« nam tega ne dovolijo. Ko vlak potegne, naravnoma ure po moskovskem času, in to za dve uri naprej.

Vlak nekaj ur drvi z veliko hitrostjo, potem opeša kajti vzpenjamo se skozi Karpat-sko pogorje. Sive megle visijo na vrhovih Karpatov.

Sreda, 19. 7. 1967

Dopoldne smo v Kijevu — prestolnici Ukrajine. Z ogle-dom mesta zopet nič, kajti vlak stoji le 20 minut. Vide-ti je, da je Kijev zelo veliko

industrijsko središče. Nato se vozimo po nezanimivi pokrajini. Sama ravnina, dokler seže oko. Postajamo utruje-ni, že tretji dan vožnje. Čas si krajšamo s »požrtijo«, ali točneje rečeno, dokončnim uničenjem 30 kilogramskega zaboja z mandarinami.

Ob 20. uri po moskovskem času prispemo v Moskvo. Na peronu nas pričaka Miha in predstavnik športne zveze SSSR tov. Boris. Dodelijo nam prenočišče v hotelu »Moskva«, ki je v središču osem milijonskega mesta. Po večerji odidemo v mesto. Najprej si ogledamo Rdeči trg, kjer je vsako leto pr-vomajska parada. Tik ob Kremeljski trdnjavi je Leni-nov mavzolej, ves iz črnega marmorja. Ob 22. uri smo bili navzoči menjavanju straže pred vhodom v mavzolej. Iz-redno izurjeni vojaki s pa-radnimi koraki strumno za-menjajo svoje prijatelje (ob vsaki uri) do sekunde točno. Posebno lepa je cerkev sv. Vasiljeva, ki je bila grajena

v letih od 1551-1555. Podamo se še na most, od koder sli-kamo moskovsko univerzo. Časa imamo dovolj, zata gre-mo na podzemno železnico leznico z imenom »Metro V. I. Lenina«. V avtomat vržeš pet kopejk in pot je prosta v podzemlje železnice, do ko-der te pripeljejo pomične stopnice. Omenjena železni-ca je v nadstropju. Prva je v globini 10 m, druga pa 20 m pod zemljo. Ponekod sta celo dva tira. Postaje so ob-ložene z marmorjem v bar-vah. Vagoni so čisti in lično izdelani. Opazimo, da tu ljud-je mnogo berejo in to po-učne, znanstvene knjige, kar pri nas težko opaziš. Zato ni čudno, da je ruski narod v povojnem obdobju zelo na-predoval na vseh področjih znanosti, kulture in umetno-sti. Prvi vtis iz Moskve je čudovit.

Dalje prihodnjič

Mogočni vrh PIK LENIN, ki ga osvajajo alpinisti devetih držav

Predstavljamo vam delovni kolektiv »Vatrostalne«

Leta 1960 so pri okrožnem gospodarskem sodišču v Sarajevu vpisali v register gospodarskih organizacij novo podjetje z naslovom »VATROSTALNA« — podjetje za gradnjo in remonte metalurških peči s sedežem v Zenici. Pred ustanovitvijo tega podjetja so obstojale pri vseh jugoslovanskih železarnah manjše grupe industrijskih zidarjev, ki so se bavile z remontiranjem in novogradnjami ter dve samostojni sorodni podjetji za gradnjo termotehničnih agregatov.

Z ustanovitvijo Vatrostalne, ki jo je diktiral razvoj našega socialističnega gospodarstva, so se vse zidarske grupe integrirale v novo ustanovljeno podjetje. Mlad kolektiv, ki je štel ob ustanovitvi 286 industrijskih zidarjev in delavcev, je pod vodstvom nekdanjega jeseniškega železarja Alojza Derlinga vzel usodo nastanka in razvoja podjetja v svoje roke brez običajnih formalnosti in materialnih sredstev. Mnogi so skeptično gledali na novo podjetje. Ustanovitev tega podjetja pa je bila kmalu družbeno in ekonomsko utemeljena. Že takoj v začetku so začele grupe zidarjev potovati na gradbišča železarn v Zenici, Smederevu, Skopju, Rušah, na Jesenicah, v Kraljevu, Arandželovcu, Lukovcu itd. Prve vidne uspehe so dosegli z močnim skrajševanjem rokov remontov peči in s kvalitetnim delom. Vse to na osnovi zavirljive delovne discipline, enotnosti in z močno razvitim smislom za kolektiv. Začetni uspehi pa jih niso uspavali. Že leta 1961 so zgra-

dili lastno tovarno za ognje-vzdržni material v Basovači in odprli svoj rudnik v Kloktu v Bosni, iz katerega se oskrbujejo z osnovnimi surovinami. Kolektiv, ki šteje v Busovači 85 zaposlenih, naredi letno 7.000 ton ognje-vzdržnih materialov in že začelja z izgradnjo nove tovarne z 20.000 tonami zmogljivosti.

Zanimivo je, da je od 286 ustanoviteljev še vedno v podjetju 231 delavcev. Letno jih je odšlo iz podjetja po osem in še to povečini zaradi upokojitve in drugih prirodnou temeljenih vzrokov selekcije. To je zanesljivo izpod povprečja visoko razvitih držav. Uprava podjetja je uspela z organi upravljanja vzgojiti lasten kader strokovnjakov tako, da imajo danes v svojem staležu 65 inženirjev in tehnikov. Veliko sredstev so vlagali v modernizacijo proizvodnje, predvsem v sodobno mehanizacijo, transport in moderno organizacijo dela. To se odraža tudi v naslednjih številkah:

leto	število zaposlenih	povpr. OD	št. podj. v katerih gradijo	bruto dohodki v 000 N din
1960	305	22.880	7	16.270,60
1961	412	28.084	20	52.523,24
1962	417	32.179	43	57.911,83
1963	497	37.232	49	85.610,47
1964	625	47.632	58	121.817,40
1965	625	68.459	66	201.820,75
1966	662	94.093	58	246.404,39
1967	719	106.325	65	165.500,00

(do 30. 6.)

Iz tega je razvidno, da se je število zaposlenih povečalo od ustanovitve do danes za 135,74 %, osebni dohodki za 364,1 %, bruto dohodek podjetja za 921 %. Skupno so ustvarili za 1.705.446.000 skladov, ki jih je podjetje vložilo v mehanizacijo, izgradnjo 150 stanovanj za svoje člane kolektiva, domove za samce v Zenici, na Jesenicah, Sisku, Skopju, Celju in upravno zgradbo v Zenici. Imajo svojo

Alojz DERLING, dir. VATROSTALNE

lastno zdravstveno postajo. V domovih imajo člani kolektiva vsa sodobna kulturna sredstva, kot radioaparate, televizorje, časopise, šahe in druge zabavne in kulturne pripomočke.

Svojo dejavnost pa je Vatrostalna razširila na izgradnjo peči tudi izven metalurških podjetij. Danes gradi peči za petrokemijo, peči barvne metalurgije, industrijo nemetalov, prehrabeno industrijo, parne kotle in druge termotehnične agregate. Dela po lastnem inženiringu z konstrukcijskim birojem. V smislu inženiringa so zgradi-

že veliko objektov. V sodelovanju z različnimi instituti in znanstvenimi ustanovami so uspeli dobiti za kvaliteto svoje proizvodnje tudi inozemska priporočila. V tehničnokomercialnem poslovanju sodelujejo z avstrijskim »Custodisem«, z zapadnonemško firmo »Didier-Werke«, s švicarsko Maarz Ofenbau, s češko »Toplotehno« itd.

Gradili so že v Italiji, Grčiji, Avstriji, Nemčiji, ZAR, Pakistanu itd. To sodelovanje se krepi in sklepajo vedno nove in večje aranžmaje. Zaradi ekspektivnosti so leta 1966 razširili svoje poslovanje tudi na uvoz in izvoz industrijskih peči, ognjevzdržnega materiala in projektov odn. kompletnih inženiringov.

Veliko sredstev daje kolektiv na razpolago tudi komuni v Zenici za reševanje prosvetnih, kulturnih in drugih problemov.

Stalno štipendirajo po 20 slušateljev na tehničnih srednjih šolah in univerzah ter po 45 učencev — zidarjev.

Teško bi bilo izmeriti znoj, ki ga znojijo zidarji Vatrostalne po raznih gradbiščih doma in po svetu. Koliko je vložena znanja in truda. Njihovo dvo ali triizmensko delo teče kontinuirano vse delavnike in praznike. Takrat, ko drugi gredo na počitek — na izlete, ko uživajo svoj prosti čas, so zidarji Vatrostalne običajno pri vročih in tekočih remontih peči v večni borbi za skrajšanje remontnih in gradbenih rokov v cilju, da so peči hitro popravljene in da lahko nadaljujejo s proizvodnjo jekla ali barvnih kovin ali katerekoli proizvodnje, ki proizvajajo v termotehničnih agregatih. Zidarji in vsi delavci Vatrostalne prepotujejo letno deset in deset tisoč kilometrov od Triglava do Vardarja in druge države v Evropi in na Bližnjem vzhodu. Vse to z lastnimi avtobusi ali z drugimi prevoznimi sredstvi. Večkrat pa potujejo tudi z našimi Caravelami.

Reforma kolektiva ni presenetila in ga ni prizadela ter našla nepripravljenega. Narobe, medtem ko mnoga

podjetja odpuščajo ljudi, ko poslujejo nelikvidno, v času reforme pa se Vatrostalna širi in jača ter veča število svojih sodelavcev.

Res, da sedem let ni veliko za oceno rasti nekega podjetja, vendar pa že skopi podatki govorijo, da je kolektiv na najboljši poti in se danes o njem lahko govori samo najboljše. Čeprav so v kolektivu zaposleni ljudje vseh jugoslovanskih narodnosti, pri njih vlada sožitje in so jim pojmi kot šovinizem, lokalizem nepoznani.

Doseženi rezultati dela jih hrabrijo in vodijo k še boljšim uspehom in njihovi uspehi so lahko vzor mnogim našim kolektivom. Primer Vatrostalne, ki pri nas seveda ni osamljen, govori, da reforma ni sama sebi namen, pač pa utrjuje in popravlja v našem gospodarstvu vse, kar je potrebno korekture.

France Matiša

Anekdote

Nekoč je Aristip prosil si-rukaškega tirana Dioniza milosti za svojega prijatelja, vendar zaman. Šele ko je padel mogočniku pred noge, ga je Dioniz uslišal.

Prijatelji so Aristipu pozneje očitali, da se je tako ponižal, toda filozof je mirno odgovoril:

»Kaj morem jaz zato, če ima Dioniz ušesa na nogah?«

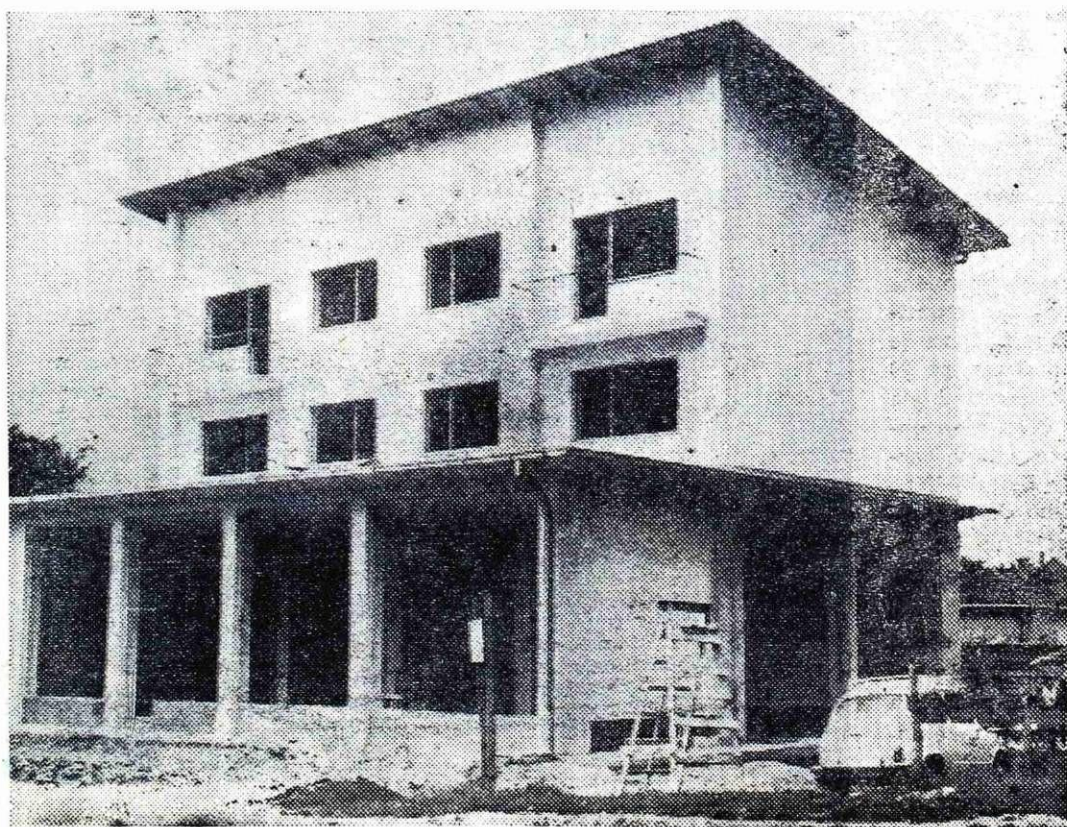
Znamenitega grškega pisatelja tragedij Evripida, ki je prvi vnesel v svoja dela intimna človeška vprašanja, so poklicali k makedonskemu kralju Arhelaju. Kralj ga je zaprosil, naj ga pesnik napravi za junaka kake tragedije. Evripides pa je dejal ob tej nenavadni želji:

»Bogovi naj te obvarujejo, da bi bil kdaj predmet žalogre!«

Kdaj bodo odprli novo trgovino na Koroški Beli

Prebivalci Koroške Bele so bili prepričani, da bo izgradnja objekta hitreje potekala, kajti objekt je bil v surovem stanju razmeroma hitro dograjen. Žal pa se je zataknilo pri notranjih delih, ki še iz neznanih razlogov počasi napredujejo. Pri SGP Gorica, ki izvaja gradbena dela, so nam sicer povedali, da so dela v zaključni fazi, toda vseeno še ni znano, kako dolgo bo treba čakati na otvoritev. Vsiljuje se nam dokaj čudna primerjava: V Zirovnici in na Breznici so z izgradnjo trgovskih lokalov začeli pozneje kakor na Koroški Beli, toda Rožca in Zarja že nekaj časa v novih trgovinah zadovoljujejo potrošnike z življenjskimi potrebščinami. Kdaj se bo to zgodilo na Koroški Beli?

-or

Nova plemenilna postaja »Anton Janša« pod Zelenico

6. avgusta so se številni čebelarji iz vseh krajev Slovenije ter iz sosednje Avstrije udeležili slovesne otvoritve nove plemenilne postaje »Anton Janša« in upravne stavbe za Vrhom pod Zelenico. Namen plemenilnih postaj je opraševanje matic s troti, ki jih po selekciji sami izberemo.

Prvo plemenilno postajo na svetu so ustanovili Švicarji leta 1897. Slovenci se ukvarjamo z vzrejo matic že nad 30 let.

Plemenilne postaje morajo izpolnjevati nekoliko pogojev. Eden izmed teh je (najvažnejši), da v bližini ni nobenih čebelnjakov in to najmanj 4 km, ali nekoliko manj, če je svet okoli plemenilne postaje zavarovan s hribi, grebeni ali vodno gladino. — Najprimernejša je

gozdna jasa z redkim in nizkim grmovjem, vsekakor pa mora biti zatišna, da matica in trotovi ne moti pri parjenju veter. Prav takšen prostor so našli čebelarji pod Zelenico.

Zmogljivost nove plemenilne postaje je 100 hramčkov z 200 plemenilniki, kar pomeni, da bo lahko istočasno na prahi 200 matic. Dobro

temveč tudi od trota, s katerim se druži na prahi. Če se matica praše v okolici čebelnjaka s poljubnimi troti se prerado zgodi, da se pari s troti iz najslabšega panja in te lastnosti prehajajo dedno na potomstvo. Da bi se matica sparila s troti iz najboljšega panja so se v čebelarski praksi začele uveljavljati plemenilne postaje.

Matica je najpomembnejše bitje v panju. Brez nje družina ne more uspevati, od nje pa so tudi odvisne vse dobre in slabe lastnosti čebel, ki družino sestavljajo. V panju je 60 do 80.000 čebel. Življenska doba čebele — delavke je zelo kratka. Največ do šest tednov. Čebelja družina se stalno obnavlja, saj matica letno zleže od 75 do 150.000 jajčec. Dobra matica pomeni dobro čebeljo družino in veliko medu.

V jeseniški in radovljiški občini je skupno 237 čebelarjev, ki imajo 5.000 čebeljih družin. S čebelarjenjem se ukvarjajo predvsem starejši ljudje in le malo je med njimi mladincev.

V kraju, kjer so čebelarji postavili novo plemenilno postajo in upravno stavbo, so se med minulo vojno čisto zadrževali partizani. Zato so čebelarji na dan otvoritve položili tri vence na grobišča padlih borcev. J. V.

Valentin Benedičič, predsednik Zveze čebelarskih društev Slovenije, govori ob otvoritvi nove plemenilne postaje

menilne postaje zavarovan s hribi, grebeni ali vodno gladino. — Najprimernejša je

matice so pogoj za dobro potomstvo, vendar potomstvo ni odvisno samo od matice,

Za jezikovne tečaje je bilo največ zanimanja

Ena najuspešnejših dejavnosti Svobode Tone Cufar Jesenice, je bila pred leti tudi ljudska univerza. Vsako šolsko leto je organizirala začetne in nadaljevalne jezikovne, strojepisne in administrativne tečaje in so si mnogi z Jesenic in okolice pridobili potrebno kvalifikacijo na tečajih takratne ljudske univerze Svobode Jesenice. Le-ta je na področju jezikovnega in strokovnega izobraževanja prek tečajev, pa tudi na področju splošnega izobraževanja prek organiziranja rednih mesečnih predavanj pri Jelenu odigrala veliko vlogo.

Dejavnost jezikovnega, strokovnega in splošnega izobraževanja pa je z leti presegla meje amaterstva, zato je bila leta 1960 ustanovljena delavska univerza Jesenice kot samostojni zavod. Danes se je dejavnost jeseniške delavske univerze tako razširila, da že zaposluje 6 stalnih in 80 honorarnih moči, oz. predavateljev. Njena dejavnost, ki obsega splošno, strokovno in družbeno-politično izobraževanje, je razširjena na področje celotne občine Jesenice. Za splošno izobraževanje so delovali v minulem šol-

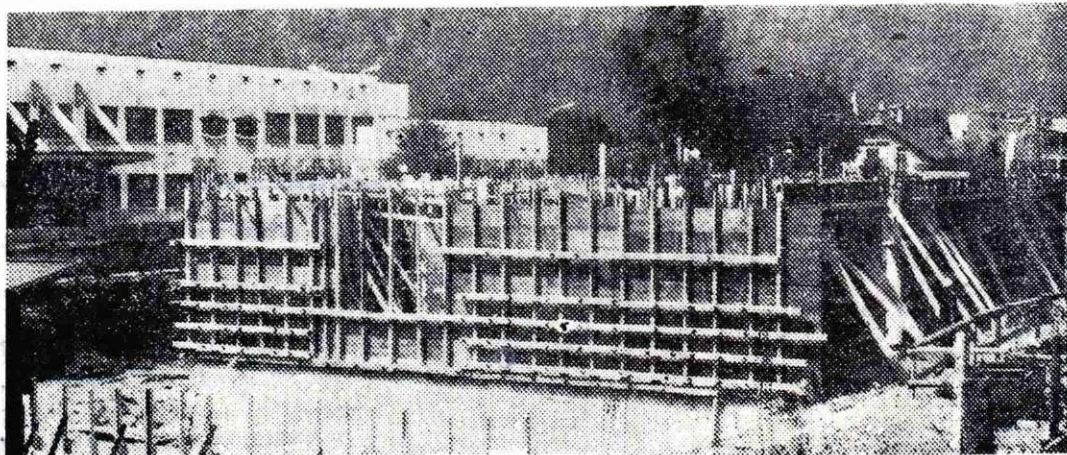
skem letu tečaji nemškega, angleškega in italijanskega jezika. Razen za odrasle so bili tečaji nemškega jezika, za katere je bilo največje zanimanje, organizirani tudi za šolsko in predšolsko mladino. Dalje sta delovali za splošno izobraževanje dve večerni osnovni šoli, dve šoli za življenje, dva šiviljsko-krojna tečaja in končno je bilo v 13 krajih občine izvedenih nad 200 splošnih predavanj. Ta so bila uvedena v domu učencev na Jesenicah, v samskih in upokojenjskih domovih na Jesenicah in na Javorniku. Za strokovno izobraževanje pa je v minuli sezoni organizirala DU Jesenice 1. 2. in 3. letnik večerne ekonomske šole, tečaj za kurjače centralnih naprav, dva oddelka šole za zidarje, triletno avto mehanično šolo, šest tečajev za higienski minimum, seminar za turistično izobraževanje, več seminarjev za samoupravne organe in politično šolo.

V minulem šolskem letu je znatno poraslo zanimanje za jezikovne tečaje, medtem ko za ekonomsko šolo zanimanje upada in s prihodnjim šolskim letom ne bo več vpisa v prvi letnik. Tudi za raz-

pisani kuharski tečaj so pokazale gospodinjice premalo zanimanja. Kljub temu pa je dejavnost DU Jesenice v minuli sezoni porasla, kar je ugotovljeno po ustaljenih merilih, ki jih uporabljajo že pet let. Tudi za člane DOLIK Svobode Jesenice je DU Jesenice posredovala strokovne filme s področja slikarstva.

Kakor vse prosvetne ustanove tudi DU Jesenice tare pomanjkanje finančnih sredstev. Denarna sredstva, ki jih daje sklad za šolstvo za splošno izobraževanje, se od leta 1962 niso povečale. Poleg teh dohodkov so dohodki DU Jesenice še prispevki posameznikov in delovnih kolektivov in se izobraževanje vse bolj oblikuje na ekonomski osnovi. Razen finančnih te-

žav je eden večjih problemov DU tudi pomanjkanje prostorov. Zavod je v neustreznih prostorih. Poseben problem so tudi učilnice. Te imajo kar v petih krajih in plačujejo letno okoli en in pol milijona starih dinarjev najemnine. Ker je v jeseniški občini okoli 40 % ljudi z nedokončano osnovno šolo in ker je še vedno okoli 300 registriranih nepismenih, čaka jeseniško delavsko univerzo še mnogo dela. Temu pa bo kos le ob tesnem sodelovanju s Sindikalnimi odbori in kadrovskimi službami delovnih organizacij in predvsem z rešitvijo finančnega problema, da le-ta ne bo zahteval redukcije kadra in s tem redukcijo dejavnosti nekaterih panog izobraževanja.

Nasproti železniške postaje gradijo novo veleblagovnico

Deveta slikarska razstava

V dneh od 19. do 30. avgusta se bodo v mali dvorani delavskega doma predstavile s svojimi deli tri slovenske akademske slikarke mlajše generacije. To bo že deveta razstava v tem letu, ki jih organizira likovna sekcija DOLIK pri DPD Svoboda Tone Cufar.

ANA HLADNIK — GUSTIN je bila rojena v Kanalu ob Soči leta 1938. Po končani gimnaziji leta 1958 se je vpisala na Akademijo likovnih umetnosti v Ljubljani. Slikarstvo je študirala pri pokojnem prof. M. Preglju in zadnja dva semestra pri prof. N. Omeriši. Diplomirala je leta 1964. Po diplomi je sodelovala na skupinski razstavi goriških likovnih umetnikov v Kanalu ob Soči leta 1965 in na razstavi slovenskih likovnih umetnic v Slovenj Gradcu leta 1966.

IRINA RAHOVSKA — KRALJ je bila rojena leta 1937 v Ljubljani očetu grafiku — litografu ruske narodnosti in materi Slovenki, doma s Krasa. Osnovno šolo in nekaj razredov gimnazije je končala v Beogradu. V beograjskih letih je obiskovala in delala v ateljeju kiparja Rosandiča. Med gimnazijskimi leti v Ljubljani je sodelovala pri reviji Mlada pota, delala aktivno in razstavljala v okviru risarsko-slikarske sekcije »Ivan Rob«. V teh letih je tudi večkrat objavila razne prispevke v časopisu Borba. V jeseni leta 1956 se je vpisala na Akademijo za likovno umetnost v Ljubljani.

ni. V času študija je redno objavljala perorisbe v študentovskem listu Tribuna. Diplomirala je leta 1963. Istega leta je bila nagrajena njena slika v olju kot najboljša delo letnika na Akademiji. V jeseni 1963 je postala redni član Društva slovenskih likovnih umetnikov. V tem okviru se je istega leta udeležila tudi društvene razstave. Prvo samostojno razstavo je imela v Kamniku leta 1964 in istega leta v Celju. V letu 1964 in 1965 je prav tako sodelovala na obeh društvenih razstavah. Na jugoslovanski razstavi ob 20-letnici Združenih narodov v Slovenj Gradcu je razstavila štiri dela v olju. V naslednjem letu se je udeležila IV. tradicionalne razstave del slovenskih likovnih umetnic v Slovenj Gradcu. Mednarodna razstava v letu 1966 v Slovenj Gradcu pod geslom »Mir, humanost in prijateljstvo med narodi« se je udeležila z več deli, kakor tudi društvene razstave DSLU v Ljubljani.

JELKA ŠUBERT — RAJHMAN je bila rojena leta 1939 v Ljubljani, kjer se je tudi šolala in leta 1963 diplomirala na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Od tedaj deluje kot profesorica likovnega pouka na osnovni šoli Oskar Kovačič. Je stalna zunanja sodelavka (ilustrator) založbe Mladinska knjiga. V umetniškem delu jo privlači predvsem otroški portret in vse vrste grafične dejavnosti. Na skupinskih razstavah je razstavljala leta 1965 v Slovenj Gradcu knjižne ilustracije in leta 1966 prav tako v Slovenj Gradcu grafiko.

Razstava bo odprta danes ob 18. uri s kratkim kulturnim programom. Slike pa si lahko ogledate vsak dan od 9. do 12. in od 14. do 19. ure.

Misel

Bogat je tisti, ki več prejema kakor potroši; reven je tisti, ki mu izdatki presegajo prejemke.

Telesna kultura

Dva republiška naslova Otrinovi

V nedeljo, 13. 1. m. je bilo v Ljubljani končano republiško prvenstvo v streljanju. Tudi sedaj nas maloštevilno zastopstvo ni razočaralo, čeprav je motilo tekmovalce spremembivo vreme. Lahko smo zadovoljni z doseženimi rezultati in uspehi na tridnevem prvenstvu. Dve osvojeni zlati in dve srebrni kolajni, ter dve četrti, eno peto, dve šesti ter deveto mesto je lep izkupiček naših strelcev. Uspeh pa bi bil lahko še večji, če bi imeli priložnost nabave inozemske kvalitetne municije, katera je predpogoj za dobre rezultate na preciznem orožju. Normo za nastop na državnem prvenstvu so naši strelci dosegli v vseh disciplinah. S tem pa nastajajo velike finančne težave, saj so stroški nastopanja strelcev vezani na izdatke, kateri niso majhni. Poleg tega pa je državno prvenstvo še časovno in krajevno ločeno. Članice nastopajo konec avgusta v Sarajevu, člani pa prve dni okt. v Beogradu. Vse stroške z letošnjim letom, poleg prevoza, prenočišča, prehrane in prispevka za organizacijo prvenstva, nosijo občinski strel-

ski odbori. Kljub temu pa upamo, da bomo tudi to težavo zadovoljivo rešili.

Uvrstitev strelcev po posameznih kategorijah in disciplinah:

MK STANDARDNA PUŠKA — OLIMPIJSKI MEČ
ČLANICE: 1. Vera Otrin 579 krogov, 5. Majda Kralj 565 krogov.

MK STADARDNA PUŠKA — TROSTAV
ČLANICE: 2. Vera Otrin 546 krogov, 4. Majda Kralj 529 krogov.

ČLANI: 6. Edi Dobravec 530 krogov.

MK PRECIZNA PUŠKA — OLIMPIJSKI MEČ
ČLANI: 6. Janez Otrin 571 krogov.

MK PRECIZNA PUŠKA — TROSTAV
ČLANI: 2. Janez Otrin 1.088 krogov.

MK PUŠKA SERIJSKE IZDELAVE — TROSTAV
ČLANICE: 1. Vera Otrin 508 krogov, 4. Majda Kralj 476 krogov.

ČLANI: 9. Edi Dobravec 502 kroga.

VOJAŠKA PUŠKA: 6. Janez Otrin 485 krogov.

JK

Judoisti v Vrbi na Koroškem

V soboto je bil v Vrbi velik judo turnir, ki so se ga udeležili tekmovalci iz devetih klubov iz Italije, Nemčije, Avstrije in Jugoslavije. Med njimi je bilo 11 nosilcev mojstrskih pasov. Člani TVD Partizan Jesenice so bili uspešni, saj sta se od štirih tekmovalcev dva uvrstila v zaključne borbe. Kraljzelj je po zmagi v I. kolu izgubil v II. kolu. Prav tako je izpadel v II. kolu Dvoršak v borbi z Nemcem Köglom.

Kučina si deli skupno s Köglom 3. — 4. mesto. Najboljši je bil Morič, ki sta mu žal pristranska sodnika iz Graza odvzela zmago nad Gösslerjem (Graz) in se je tako moral zadovoljiti z drugim mestom.

REZULTATI:

LAHKA KATEGORIJA: 1. Konrad Gössler (Graz), 2. Morič Srečko (Jesenice), 3. — 4. Sergio Massaro (Spilimberg), 3. — 4. Franz Sönerke (Münster).

SREDNJA: 1. Johan Gössler (Graz), 2. Max Pihl (Salzburg), 3. — 4. Vojko Kučina (Jesenice), 3. 4. Kari Kögl (Münster).

WELTER: 1. Kolar Gerhard (Graz), 2. Renzo Grillo (Spilim.), 3. — 4. Georg Supp (Graz), 3. — 4. Josef Neubauer (Graz).

POLTEŽKA: 1. Manfred Barlowitsch (Graz), 2. Herbert Hain (Salzburg), 3. — 4. Maurizio Martina (Spilim.), 3. — 4. Heinz Brunmeister (Hofgastein).

TEŽKA: 1. Erich Butka (Salzburg), 2. Urihall Lose (Hofg.), 3. — 4. Josef Faggl (Graz), 3. — 4. Alfenose (Spilim.).

Zanimivo, da je na tekmovalstvu sodelovalo nekaj državnih prvakov — Butka (težka), Gössler (srednja), Grillo (lahka kategorija) ter kompletni ekipi Salzburga in Graza, ki zavzemata v ekipnem tekmovalstvu v Avstriji I. in II. mesto.

Kučina

Anekdoti

Tudi filozof Aristip iz Cirenene je bil Sokratov učenec. Neki človek se mu je pohvalil, da knjige kar požira.

»Niso bolj zdravi tisti, ki več požirajo, temveč tisti, ki boljše prebavljajo,« mu je pojal Aristip.

Trening v polnem teku

Jeseniški športniki so po enomesečnem premoru pričeli spet z rednimi treningi. Številna naporna tekmovanja v spomladanskem delu tekmovalcev zahtevajo, da tudi športniki zaslužijo nekaj dni odmora. Seveda pa nekateri klubi tudi v teh dneh nimajo počitka, saj so skrbeli za obstanek v ligi ali za visoko uvrstitev in je bilo treba zato izkoristiti ves prosti čas za čimboljše priprave.

Odbojkarji, ki jim je letos uspelo s pomočjo novega trenerja razširiti svoje vrste, so tudi v najbolj vročih juljskih dneh trenirali brez prekinitev. Trener Viki Krevselj ni imel nobenih težav s treningom, saj so fantje z veliko voljo trenirali tudi, ko je bila največja vročina. Nabiranje kondicije pa je za preostali del tekmovalstva najbolj važno, ker bodo najtežje tekme z direktnimi tekmeči za osvojitve prvega mesta v gosteh. Na turnirju za memorial Tomaža Trojarja so sicer premagali zveznega ligaša Fužinarja, vendar so proti Ljubljani ponovno izgubili. Fantje zaradi tega niso izgubili volje in so celo obljubili, da bo Ljubljana za prvenstvene točke sigurno premagana.

Košarkarjem letos očitno ni šlo. Lansko leto so z največjo težavo ostali v ligi, letos pa se je stanje spet ponovilo. Slab obisk na treningih nekaterih igralcev je vplival, da moštvo za ligo ni bilo dobro pripravljeno. Jesenski del tekmovalstva bo zato najbolj odločilen in prav zaradi tega košarkarji že 14 dni pridno trenirajo. Tehnična komisija je sklenila da se v I. moštvo vključi še pet najboljših mladincev, tako da bo konkurenca za I. moštvo močnejša. Mladinci so v letošnji sezoni hitro napredovali in zato ni skrbi, da bi moštvo ne obstalo v ligi. Mladinke, ki so osvojile najvišji republiški

naslov so prvi del priprav za državno mladinsko prvenstvo te dni imele na otoku Krku v Baški. Kondicijski trener Jože Oblak je gotovo poskrbel, da bodo dekleta za prvenstvo dobro pripravljena.

Rokometaši so po sklepu upravnega odbora ŠD Jesenice, imeli sestanek na katerem so izvolili začasni upravni odbor. Do občnega zbora so izvolili za novega predsednika Jožeta Vindišerja, trener moštva pa bo Matjaž Pogačnik. Treninge, katere imajo trikrat na teden, obiskuje zadostno število igralcev, tako da ni skrbi, da se rokometna igra na Jesenicah ne bi uveljavila.

Nogometaši, ki so izpadli iz conske lige niso izgubili veselja do te igre. Nasprotno, na igrišču Podmežaklo se tudi v teh dneh zbere 18 igralcev, ki trenirajo pod vodstvom trenerja Krašovca. Z mladimi močmi v klubu se ne bo težko že prihodnje leto vrniti v consko ligo.

Poleg teh klubov ostali seveda ne počivajo. hokejisti in smučarji se zberejo trikrat tedensko pod vodstvom domačih trenerjev in se tako že zelo zgodaj pripravljajo za zimsko sezono.

Tako so priprave vseh v polnem teku in zato upravičeno pričakujemo v bližnjih prijateljskih in prvenstvenih srečanjih razveseljivih rezultatov.

K. L.

Trije porazi košarkarjev

Tehnična komisija košarskega kluba Jesenice se je zaradi bližnjih prvenstvenih tekem odločila, da bo treba moški in ženski ekipi zagotoviti čim več prijateljskih srečanj. V soboto zvečer je bila na sporedu tekma med Jesenicami in Krojem iz Škofje Loke. Zmagali so gostje s 83:72 (41:35). Vodstvo Jesenice je v tej prijateljski tekmi preizkusilo vse igralce in tako ugotovilo formo posameznikov. Povsem verjetno je to tudi vzrok, da so srečanje izgubili. Našim igralcem se pozna, da še niso uigrani ter vse premalo točno streljajo na koš.

V okviru priprav na jesenski del tekmovalstva v slovenski košarkarski ligi je košarkarsko moštvo Jesenice imelo v gosteh avstrijskega ligaša ATUS WEIZ iz Weiza. Po zelo lepi igri so gostje srečanje odločili sebi v korist 76:72, polčas 39:29. Gostje iz Weiza so nastopili v standardni postavi s svojimi starejšimi igralci, toda vsekane so pokazali mnogo boljše igro kot v preteklem letu. Jeseničani se nikakor niso znašli v metu na koš. V primeru, da bodo tako startali v jesenskem delu tekmovalstva, ne moremo pričakovati dobrih izidov srečanj.

Mnogo bolj zanimivo srečanje pa je bilo v ponedeljek ob 15. uri popoldan, ko so igralci Weiza nastopili proti old boyem. V tem srečanju so bile moči povsem izenačene. Najprej so povedli gostje, izenačili so domačini in šele proti koncu srečanja so Jeseničanom poše moči in gostje so zmagali 56:47, polčas 22:22.

P. K.

Lep uspeh naveze Kofler — Ažman

V sam vrh slovenskega in jugoslovanskega plezalnega športa alpinizma so se v zadnjih letih in zimskih sezonah vidno in prepričevalno uvrstili tudi odlični plezalci in alpinisti iz AO Planinskega društva Dovje-Mojstrana.

V domačih stenah in grebenih ter vrhovih so vpisali svoja imena Klavdij Mlekuž, Janko Ažman, Radko Košir, Janez Brojan ml., Zvone Kofler in številni drugi. Nekateri segajo v mladostnem navdušenju tudi po zmagah in lovrikah v zahtevnih inozemskih gorah, stenah in grebenih.

V času, ko se najboljši plezalec in alpinist Klavdij Mlekuž nahaja s slovensko alpinistično odpravo v gorah Švice in Francije, sta v domačih stenah razvila maksimalno aktivnost 23-letni Janko Ažman in 24-letni Zvone Kofler. Vrhunski dosežki teh dveh mladih plezalcev in alpinistov iz Mojstrane so resno opozorili stroge selektorje naših prihodnjih inozemskih alpinističnih odprav, da tudi v podeželju raste kader odličnih plezalcev in alpinistov.

Mlada plezalca sta v rekordnem času preplezala več ekstremno težkih smeri v Planici, Vratih in severni steni Triglavu.

Preteklo soboto, 12. 8., pa sta dosegla svojevrsten rekord. V enem samem dnevu sta preplezala dve ekstremno težki plezalni smeri v severni steni Triglavu: Peternelevo

smer, ki sta jo leta 1961 preplezala v treh dneh dva odlična jeseniška plezalca in Centralni, Copov steber, ki sta ga leta 1945 preplezala odlična plezalca Pavla Jesihova in Joža Čop v petih dneh skrajnih naporov.

Vse dosedanje naveze so tako Peternelevo, kakor tudi Centralni steber, preplezale z enim ali celo dvema bivakoma v steni.

Ažmanu in Koflerju pa je uspelo preplezati Peternelevo smer v osmih urah, nato pa jima je sredi dneva preostalo še dovolj časa, da sta naskočila še Cenatralni steber in ga premagala v štirih urah.

To je velik in pomemben uspeh dveh mladih perspektivnih in veliko obetajočih plezalcev. Obema iskreno čestitamo k doseženemu pomembnemu uspehu.

Zuro

Čez 8000 gledalcev na treh nastopih

V soboto, nedeljo in v torek je ansambel narodnih plesov in pesmi ponovno z velikim uspehom gostoval v Italiji. V soboto, 12. t. m. je nastopil v mestecu Spilimbergo, 30 km dalje od Vidma. Že naslednji dan 13. t. m. pa se je predstavil še 20 km dalje v mestecu Maniago, v torek 15. t. m. pa v Trbižu. Na vseh treh nastopih, ki so bili na prostem, so jeseniški folkloristi imeli čez 8.000 gledalcev, ki so z velikim simpatijami in zadovoljstvom spremljali program jugoslovanskih narodnih plesov in pesmi. Žal so prireditelji (KPI) iz tehničnih razlogov

odpovedali nastop ansambla, 14. t. m. v obmorskem mestu Grado.

V torek, 15. t. m. je na nastopu v Trbižu kot gost sodeloval v instrumentalnem ansamblu Franci Košir s svojo trobento. S poskočnimi domačimi vižami je instrumentalni ansambel s plesalci kmalu osvojil več kot tisoč gledalcev in poslušalcev.

Danes, 19. t. m. pa ansambel potuje v Tolmezzo, kjer bo imel letos že svoj deveti nastop v Italiji. V prihodnjih dneh pa ansambel čakajo še trije nastopi v Italiji in eden v Avstriji.

Nogometaši iz Anhovega na Jesenicah

Ljubitelji nogometa si bodo lahko v nedeljo popoldan na igrišču Podmežaklje ogledali prijateljsko nogometno tekmo med Jesenicami in Anhovim. Jeseničani bodo nastopili s pomlajenim moštvom in po vsej verjetnosti v isti postavi kot pred 14 dnevi v Lescu, kjer so na nogometnem turnirju zasedli prvo mesto in osvojili prehodni pokal.

Nogometnega turnirja v Lescu so se poleg Jeseničanov udeležili še nogometaši iz Št. Jakoba na Koroškem

in Lesc. Jeseničani so premagali ekipo iz Lesc s 5:2, z gosti s Koroške pa so igrali neodločeno 1:1. Z istim rezultatom se je končala tudi tretja tekma med Lescami in Št. Jakobom.

Prihodnji teden bodo naši nogometaši sodelovali na prvenstvu slovenskih železarn, ki bo letos na Jesenicah. Vse to sodi k pripravam za novo nogometno sezono, ko bodo Jeseničani igrali v gorenski nogometni ligi.

— or.

Hokejisti na Mežaklji

Igralci desetkratnega državnega prvaka HK Jesenice se marljivo priprav. na novo sezono. Od meseca maja že trenirajo in nabirajo kondicijo v sportnem parku na Jesenicah. V soboto pa so odšli na kondicijski trening na Mežakljo, kjer bodo ostali vse do odhoda na turnejo v Francijo.

V Franciji bodo odigrali štiri srečanja in to: v Sant Gervaisu in Chamonixu. Po prihodu s turneje pa bodo zopet nadaljevali s »suhimi« pripravi. Vse treninge vseh moštev vodijo domači trenerji, ki so lani absolvirali čehoslovaško trenersko šolo.

Iz neuradnih virov smo izvedeli, da bo prvo moštvo odpotovalo v mesecu oktobru na trening v ČSSR, kjer bodo ostali okrog 14 dni. Zavod za vzdrževanje športnih objektov pa bo poskušal napraviti led na igrišču Podmežaklje, da priprave hokejistov na ledu ne bi bile prekinjene.

Ljubiteljem hokeja pa se letos na Jesenicah obeta zelo bogata sezona. Moštvo Jesenic bo tekmovalo za državno prvenstvo ter za alpski in evropski pokal. Poleg tega pa bo na sporedu še več prijateljskih mednarodnih srečanj. Aranžmaji s posameznimi klubmi širom Evrope so že sklenjeni, na ledeni ploskvi se bodo predstavili občinstvu najboljši hokejisti Evrope.

P. K.

Poletni razglednici

Jezero na Šobcu zelo radi obiskujejo tudi Jeseničani

Naši sodelavci na letnem oddihu v Crikvenici pri »gašenju« žeje

Anekdote in misli

V neki družbi je mlada pisateljica dalj časa vpraševala Bernarda Shawa, kakšne možnosti ima mlada ženska, da se poroči, in nazadnje rekla:

»No, kaj pravite, kakšne so moje možnosti za poroko?«

»Draga moja, na to raje ne mislite,« jo je miril Irec.

»Zakaj pa ne?« je hotela vedeti mlada dama.

»Zato, ker vas imam za preveč inteligentno, da bi bili zadovoljni z možem, ki bi bil tako neumen, da bi vas vzel...«

— — —

Sebe presojam z vse večjo prožnostjo kakor druge.

Kdor bo opazoval življenje enega samega človeka, bo v njem našel vso zgodovino človeškega rodu, ki ga zna-

nost in izkušnja nista mogli poboljšati.

— — —

Nasveti starosti so kakor zimsko sonce: sijejo in ne ogrevajo.

Frazni ljudje ne morejo biti pretkani, ker nimajo moči, da bi molčali.

Ni je izgube, ki bi je ne občutili bolj živo in ki bi bila kratkotrajnejša, kakor je zguba ljubljene ženske.

TEHNIČNI FELJTON • TERNIČNI FELJTON • TEHNIČNI FELJTON • TEHNIČNI FELJTON • TEHNIČNI FELJTON • TEHNIČNI FELJTON • TE

Proizvodnja kobalta v letu 1966

Kobalt je ena izmed važnih strateških kovin. Njegova poraba v svetovnem merilu ni visoka, vendar ga nujno potrebujemo za proizvodnjo različnih zlitin odpornih proti visokim temperaturam, magnetnih zlitin in še nekaterih vrst visoko legiranih jekel. Poleg tega uporabljamo kobalt še v druge namene. Strateško važnost te kovine pa je čutiti predvsem na področju proizvodnje raketnih in reakcijskih motorjev, kjer brez posebnih zlitin, odpornih proti visokim temperaturam, ne gre.

Iz spodnje tabele je razvidna svetovna proizvodnja kobalta brez socialističnih držav leta 1965 in 1966 (v tonah):

Država	1965	1966
Kongo Kinshasa	8.388	11.400
Zambija	1.447	1.467
Zahodna Nemčija	1.256	1.045
Kanada	2.115	2.059
Maroko	1.898	2.031
ZDA	270	290
ostale države	76	108
skupaj	15.450	18.400

Tabela nam pove, da je daleč največji proizvajalec kobalta Kongo Kinshasa. Če upoštevamo samo proizvodnjo kobalta kot zelo važnega strateškega materiala nam postane jasno veliko zanimanje zahodnih držav in predvsem ZDA za doganjanje v tej deželi. Pri tem je zanimivo, da je v letu 1966 proizvodnja kobalta v Kongu narasla v primerjavi z letom 1965 skoraj za 3.000 ton in to kljub zelo neugodnim pogojem ter zapleteni politični situaciji, ki vlada v tej državi že nekaj let nazaj.

Med važne proizvajalce kobalta spada tudi afriška država Zambija, kjer gradijo nove naprave za proizvodnjo te kovine. Računajo, da bodo že v bližnji bodočnosti povečali proizvodnjo kobalta za okoli 1.000 ton na leto.

V tabeli ni navedena Finska, ki pa bo že v prihodnjih letih postala pomemben proizvajalec kobalta. V mestu Kokkola gradijo novo tovarno za proizvodnjo kobalta, ki bo imela začetno proizvodno zmogljivost 1.200 ton letno.

V ilustracijo navajam v kakšne namene uporabljajo kobalt v ZDA, ki so največji potrošnik te kovine v zahodnem svetu. Skupno so porabili v tej državi v letu 1966 približno 6.800 ton kobalta. Od tega za različne zlitine, predvsem ognjeodporne in magnetne okoli 4.000 ton, za razna posebna jekla in nekovinske zlitine pa približno 1.000. Ostanek so porabili v druge namene v kemični industriji in podobno.

Računajo, da bo tako poraba kakor tudi proizvodnja kobalta tudi v prihodnjih letih narasla.

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru elektrodnega oddelka se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč, ki sem jo prejela v času bolezni.

Marija Kodrič
elektrodni oddelek

ZAHVALA

Najlepše se zahvaljujem sindikalnemu odboru prometa za pozornost, ker nam je omogočil brezplačni letni odih v Crikvenici.

Marija Jež
z otrokoma

SOCIALISTIČNA REPUBLIKA SLOVENIJA

SKUPŠČINA OBČINE JESENICE

Oddelek za gospodarstvo, gradbene in komunalne zadeve

RAZPISUJE

na podlagi 9., 10. in 11. člena zakona o urejanju in oddajanju stavbnega zemljišča (Ur. list SRS, št. 42-218/66) ter 2. člena odloka o razveljavitvi odloka o urejanju mestnega zemljišča na območju občine Jesenice (Ur. vestnik Gorenjske številka 4-26/67)

JAVNI NATEČAJ

za oddajo stavbnega zemljišča v k. o. Kranjska gora v uporabo za gradnjo individualnih stanovanjskih hiš, predvidenih po zazidalnem načrtu »UI-28/C-42« na območju A51 v Kranjski gori.

1.

Stavbno zemljišče se odda v uporabo najugodnejšemu ponudniku.

2.

Predmet natečaja so stavbne parcele v izmeri cca 600 m², v zazidalnem načrtu označene z zaporednimi številkami od 4 — 12, zazidljive za pritlično stanovanjsko hišo v izmeri 8.00 x 10.00 po tipskem načrtu, razen parcel 10, 11 in 12, ki so zazidljive za visokopritlično stanovanjsko hišo po posebnem načrtu.

Zazidalni načrt in tipski načrt za stanovanjsko hišo si lahko vsak udeleženec javnega natečaja ogleda na oddelku za gospodarstvo, gradbene in komunalne zadeve skupščine občine Jesenice.

3.

Rok za začetek gradnje je 1. 10. 1967, rok za dokončanje graditve pa 1. 10. 1972.

Začetni prispevek k stroškom za delno ureditev stavbnega zemljišča, ki ga mora ponuditi vsak udeleženec natečaja, mora znašati najmanj 430.000 N dinarjev.

Ponudbe z nižjim prispevkom ne bomo upoštevali.

Odškodnina za pravico uporabe delno urejenega stavbnega zemljišča, ki mu bo dodeljeno, znaša 9.60 N dinarjev za kvadratni meter. Odškodnina za drevje in nasade (posevke) bo določena ob dokončni parcelaciji, odnosno odmeri zemljišča.

5.

Rok za plačilo prispevka in odškodnine iz prejšnje točke je 3 mesece od pravomočnosti odločbe, s katero se stavbno zemljišče dodeli v uporabo najugodnejšemu ponudniku.

6.

Varščina, ki jo mora položiti vsak ponudnik z vložitvijo ponudbe znaša 500 N dinarjev.

7.

Ponudba se lahko glasi samo za eno parcelo. Ponudnik pa lahko navede v ponudbi še nadaljnje parcele, na kateri se v podrejeni vrsti nanaša njegova ponudba, za primer, če bi njegova ponudba za eno navedeno parcelo ne bila določena kot najugodnejša.

8.

Ponudbe je vložiti pismeno na oddelek za gospodarstvo, gradbene in komunalne zadeve skupščine občine Jesenice v roku 15 dni od dneva objave tega natečaja.

9.

Ponudbi mora biti priloženo potrdilo, da je vplačana varščina in izjava, da ponudnik pristane na splošne in druge pogoje tega razpisa, sicer ponudbe ne bomo upoštevali.

Ponudbe se mora oddati ali poslati v zaprtih kuvertah, ki morajo imeti v levem spodnjem kotu oznako »Natečaj KG/1«.

10.

Podrobnejše določbe o oddaji stavbnega zemljišča so razvidne iz splošnih razpisnih pogojev, ki jih lahko ponudnik predhodno dobi v sprejemni pisarni Skupščine občine Jesenice, v sobi št. 1 in so sestavni del tega razpisa. Številka: 350-2/67-5

Datum: 15. 8. 1967

Oddelek za gospodarstvo, gradbene in komunalne zadeve
Skupščine občine Jesenice

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

19. in 20. avgusta ameriški barvni CS film TA NORI, NORI SVET, ob 17. in 19. uri.

21. avgusta ameriški film CRNA MACKA, ob 17. in 19. uri.

22. in 23. avgusta sovjetski film KRADLJIVEC AVTOMOBILOV, ob 19. uri.

24. avgusta španski barvni film LEPA LOLA, ob 17. in 19. uri.

25. avgusta češki film ANGEL BLAZENE SMRTI.

26. avgusta ameriški barvni film CLOVEK Z ZAPADA, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVŽ

19. in 20. avgusta sovjetski film KRADLJIVEC AVTOMOBILOV, ob 18. in 20. uri.

21. in 22. avgusta ameriški barvni CS film TA NORI, NORI SVET, ob 20. uri, v ponedeljek tudi ob 18. uri.

23. avgusta španski barvni film LEPA LOLA, ob 18. in 20. uri.

24. in 25. avgusta češki film V INTIMNI SVETLOBI, ob 20. uri.

26. avgusta francoski film TIGER RAD JE SUROVO MESO, ob 18. in 20. uri.

Kino DOVJE

19. avgusta italijanski barvni film GIULIETTA IN DUHOVI.

20. avgusta francoski barvni CS film NAJSTAREJSI FERCHAND.

24. avgusta ameriški barvni CS film TA NORI, NORI SVET.

26. avgusta češki film V INTIMNI SVETLOBI.

Kino KOROSKA BELA

19. avgusta češki film V INTIMNI SVETLOBI.

20. avgusta francoski barvni CS film NEBO NAD GLAVO.

21. avgusta sovjetski film KRADLJIVEC AVTOMOBILOV.

26. avgusta češki film ANGEL BLAZENE SMRTI.

Kino Kranjska gora

19. avgusta francoski barvni CS film NEBO NAD GLAVO.

20. avgusta češki film V INTIMNI SVETLOBI.

24. avgusta sovjetski film KRADLJIVEC AVTOMOBILOV.

25. in 26. avgusta ameriški barvni CS film TA NORI, NORI SVET.

OBVESTILO!

Stanovanjska komisija železarne Jesenice obvešča vse tiste delavce železarne, katerim je bilo z odločbo stanovanjske komisije dodeljeno gradbeno posojilo, da bodo za podpis posojilnih pogojev naknadno obveščeni. Prav tako obveščamo, da odobrenih posojil trenutno ne morejo koristiti, ker železarne nima na razpolago razpoložljivih finančnih sredstev, katera bi vročila pri gorenjski kreditni banki Jesenice. V ta namen prosimo, da to obvestilo vzamete z razumevanjem na znanje.

Stanovanjska komisija
Železarne Jesenice

OPOZORILO!

Stanovalec terena Podmežaklje opozarjamo, da je vsako odlaganje smeti v Medvedovi ulici pod kamnolomom iz zdravstvenih razlogov najstrožje prepovedano. Kdor bo v bodoče odlagal smeti, ga bomo prijavili sodniku za prekrške skupščine občine Jesenice. Hišne lastnike opozarjamo, da si nabavijo za odlaganje smeti predpisane smetnjake.

SVET KRAJEVNE
SKUPNOSTI
PODMEŽAKLJA

RAZPIS

Po sklepu komisije za delovna razmerja delavskega sveta, objavljamo prosto delovno mesto

»asistent šamotarne« U-4 1 oseba.

POGOJI:

Kandidati za razpisano delovno mesto morajo imeti: — visokošolsko izobrazbo in 1 leto prakse, ali srednješolsko izobrazbo in 6 let prakse v ožji stroki.

Prijave z ustrezno dokumentacijo sprejema kadrovskega sektorja železarne Jesenice do 31. avgusta 1967.

Kadrovskega sektorja

RAZPIS

Po sklepu delavskega sveta delovne enote Valjarne profilov, objavljamo prosto delovno mesto

»izmenski delovodja adjustaže« D-5 1 oseba.

POGOJI:

Kandidati za razpisano delovno mesto morajo imeti: — srednjo strokovno izobrazbo ali delovodsko šolo metalurške stroke in 5 let prakse;

— poklicno šolo z VK izpitom — metalurške stroke in 10 let prakse na VK delovnih mestih.

Prijave z ustrezno dokumentacijo sprejema kadrovskega sektorja železarne Jesenice do 31. avgusta 1967.

Kadrovskega sektorja

ZAHVALA

Vsem, ki so organizirali humano akcijo ter tako ali drugače prispevali k njenemu uspešnemu poteku, se iskreno zahvaljujem, zlasti še krajevni skupnosti Planina, občinskemu odboru RK, izvršnemu odboru Sindikalne organizacije ter upravnemu odboru in sodelovalcem v železarni. Blaž Razingar

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

FRANCKE ROZMAN

se iskreno zahvaljujem dr. Sajevcu za dolgoletno skrb in zdravljenje, primariju dr. Brandstetterju in zdravniškemu osebju za nego in vso pomoč.

Zahvaljujem se sostanovalcem, ki so ji pomagali med boleznijo, darovalcem vencev in cvetja ter še posebej družbeno političnim organizacijam in organizaciji Rdečega križa za spremstvo na zadnji poti. Prav tako se zahvaljujem pevskega zboru za žalostinke in tov. Kobentarju za poslovilne besede ob odprtem grobu.

Žalujoci: brata Alojz in Janez ter nečaki z družinami

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi najinega dragega sina

EDIJA KRAMŽARJA

se iskreno zahvaljujem prav vsem prijateljem, sosedom, sorodnikom, znancom, njegovim bližim in sedanjim sošolcem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence ter se poslovili od njega. Še posebej se za hitro obveščanje zahvaljujem postaji LM Jesenice. Gani! naju je pozornost kolektiva livarne in modelne mizarne železarne Jesenice, številnih gorskih reševalcev, mladink in mladincev iz Mojstrane, Dovjega in Belce, še posebno pa njegovih sošolk in sošolcev iz II. a razreda jeseniške gimnazije. Iz srca sva hvaležna doškim pevcem za pretresljive žalostinke na domu in ob grobu ter obema govornikoma za njune besede ter vsem tistim, ki so nama v hudih dneh stali ob strani, nama pomagali ter skrbeli, da je bilo slovo kljub najini nepopisni bolečini tako lepo.

Prav vsem še enkrat priročna zahvala!

Mati Marica, oče Dolf
Kramžar, brat Rajko in drugi sorodniki

ZELEZAR

ZELEZAR — GLASILO
DELOVNEGA KOLEKTIVA
ZELEZARNE JESENICE — Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Joža Varl — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo »Zelezarja«, Železarna Jesenice. Telefon št. 758 in 394 — Tisk ČP »Gorenjski tisk«.